

Poština plačana
pri pošti 3335 Solčava

utrip

Lokalne volitve

Priznanja Občine Solčava

Projekti

750 let Solčavske Marije

G L A S I L O O B Č I N E S O L Č A V A

december 2014 :: številka 26-27 :: leto XIV

Foto utrip Solčave

Foto: Mojca Ošep

Društvo Bicka je obiskalo prvi festival kolegic v Ravni gori

Foto: arhiv Marija Leber

Fantje s Praprotna so zapeli na občinskem prazniku

Foto: Jasmina Štifter

Otroci na turnirju zaselkov

Foto: Marija Šukalo

Nastopati je začel nov solčavski zbor Tisa

Foto: Matevž Cmagar

Bine Volčič je na solčavskih dnevih kahal tudi v Solčavi

Foto: Špela Orešnik

Postavljanje mlaja

Spoštovane Solčavanke in Solčavani!

UTRIP

uradno glasilo občine Solčava

ISSN 1854-9004

Izdaja ga:

Občina Solčava

Solčava 16

3335 Solčava

telefon:

03 839 27 50

fax:

03 839 27 55

e-mail:

obcina@solcava.si

Uredniški odbor:

Bernarda Prodnik

Marko Slapnik

Marta Orešnik

Špela Orešnik

Darja Knez

Fotografija na naslovnici:

Albina Štifter

Oblikovanje in tisk:

Tiskarna Dikplast d. o. o.

Glasilo občine Solčava izhaja 4 x letno v nakladi 200 izvodov in ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Solčava brezplačno. Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost sodi glasilo občine Solčava med proizvode, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 8,5 %.

Spoštovane
Solčavanke in
Solčavani!

Najprej se vam naj
lepo zahvalim za
vso podporo, ki
ste mi jo izkazali
z udeležbo na
volitvah, za vse stiske
rok, ki sem jih bila
deležna ob izvolitvi,
in nenazadnje
za vse dobre
želje in izkazano
pripravljenost za
sodelovanje. Z
vztrajnostjo in
potrpežljivostjo
bomo dosegli veliko.

Za mano je prvi delovni
mesec na Občini
Solčava. Potreb in želja
je veliko, zato nas čaka
obilo dela. Želim si
dobrega sodelovanja z
vsemi, tako z občinsko
upravo in občinskim
svetom, kot tudi z
vami, drage občanke
in občani. Zavedam se,
da moramo biti v teh
težkih časih gospodarni
in učinkoviti, kajti le tako

bomo lahko upravičili
javna sredstva, ki jih
prejema naša občina za
razvoj kraja.

Osnova predloga
proračuna Občine
Solčava za naslednje
leto so že začeti
projekti, ki se morajo
zaključiti skladno s
predvideno časovno
dinamiko. Večina se
jih bo zaključila v prvi
polovici leta. Prav tako
je potrebno zmanjšati
zadolženost občine,
tako na področju
najetih kreditov,
kot tudi na drugih
zapadlih obveznostih.
Ob vsem tem pa ne
bomo pozabili na vas.
Kot sem obljubila,
bom več pozornosti
namenila združevanju v
društvih in izboljšanju
cestne ter komunalne
infrastrukture.
Pomembno mesto
bo namenjeno
gospodarskemu
razvoju. Pri tem je
še posebej potrebno
izpostaviti turizem, ki
že sedaj predstavlja
eno najpomembnejših
dejavnosti.
K sodelovanju želim
povabiti predvsem

mlade, vse tiste z
dobrimi idejami in tudi
vse, ki znate in imate
željo tržiti naše skupne
turistične in druge
lokalne produkte.
Leto je minilo, za
nekoga hitro in mirno,
za drugega spet počasi
in težko. Skušali si ga

bomo zapomniti samo
po dobrih stvareh
v želji, da se nam v
novem, prihajajočem
letu uresniči veliko želja
in upanje, ki ga vedno
imamo.

Ker je beseda
»SREČA« tako pogosto
izgovorjena v tem

prednovoletnem času,
vam podarjam naslednjo
misel:

Skrivnost sreče je v tem,
da pričakuješ mnogo od
sebe, pa malo od drugih
(Albert Guinon).

Županja
Katarina Prelesnik

Voščilo Občine Solčava

Ni dolin brez hribov in hribov brez dolin.

Naš svet ni svet ravnin.

Življenje razumeti, NI se na hrib povzpeti.

JE hrib in dol živeti. (T. Kuntner)

BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ IN VSE DOBRO V LETU 2015.

Občina Solčava

Katarina Prelesnik, županja s sodelavci

Foto: Mateja Suhodolnik

Lokalne volitve 2014

Občina Solčava

Mateja Brlec Suhodolnik

Volilna udeležba	
	5.10.2014 prvi krog
Število volilnih upravičencev:	451
Skupaj glasovalo po imeniku:	274
Število oddanih glasov (za župane):	274
Število neveljavnih glasov (za župane):	27
Glasovalo s potrdilom (za župane):	0
Volilna udeležba (skupaj):	60,75 %

LEGENDA: Kandidat je izvoljen Kandidat gre v 2. krog O izidu odloča žreb ali pa ni podatkov

Rezultati volitev županov - prvi krog				
Mesto	Kandidat	Predlagatelj	Št. glasov	Odstotek glasov
1.	Katarina Prelesnik	Jasmina Štifter In Skupina Volivcev	247	100,00 %

Rezultati volitev v občinski/mestni svet - VOLILNA ENOTA 01				
Mesto	Kandidat	Ime liste/predlagatelja	Št. glasov	Odstotek glasov
1.	Melita Cigala	Rudolf Jezernik In Skupina Volivcev	166	11,67 %
2.	Franc Ošep	Vincenc Slapnik In Skupina Volivcev	166	11,67 %
3.	Marko Logar	Vincenc Slapnik In Skupina Volivcev	166	11,67 %
4.	Klemen Matk	Vincenc Slapnik In Skupina Volivcev	125	8,78 %
5.	Branka Anželak	Vincenc Slapnik In Skupina Volivcev	125	8,78 %
6.	Stanislav Štifter	Vincenc Slapnik In Skupina Volivcev	106	7,45 %
7.	Domen Stakne	Rudolf Jezernik In Skupina Volivcev	87	6,11 %
8.	Renata Jakob Roban	Rudolf Jezernik In Skupina Volivcev	83	5,83 %
9.	Jure Poličnik	Rudolf Jezernik In Skupina Volivcev	80	5,62 %
10.	Natalija Ramšak	Vincenc Slapnik In Skupina Volivcev	76	5,34 %
11.	Nina Plesnik	Vincenc Slapnik In Skupina Volivcev	74	5,20 %
12.	Dejan Ikoč	Rudolf Jezernik In Skupina Volivcev	69	4,85 %
13.	Marija Kočnar	Rudolf Jezernik In Skupina Volivcev	58	4,08 %
14.	Matevž Cmagar	Rudolf Jezernik In Skupina Volivcev	42	2,95 %

Letošnje leto je bilo za lokalne skupnosti tudi volilno leto. Z volilnimi opravili smo pričeli sredi poletja, to je 21. julija, potekala pa so vse do sredine oktobra.

Predsednik Občinske volilne komisije Občine Solčava je bil tudi tokrat, že petič, Boris Kanduti. Občinska volilna komisija se je sestala

na petih sejah. Opravljeno je bilo delo z volilnimi odbori in vsa potrebna in po zakonu določena opravila za pravičen in nemoten potek volitev.

Delo volilne komisije kot tudi odborov je bilo dobro opravljeno.

Vse podrobnosti o izidih glasovanja so objavljene v

zgornji razpredelnici.

Stroški izvedbe lokalnih volitev v občini Solčava so bili nekaj manj kot 6.000,00 EUR.

Prva konstitutivna seja je bila v zakonskem roku, to je 23. oktobra. Od tega dne dalje je potrjen in deluje nov Občinski svet in županja.

Povzetki zapisnikov sej Občinskega sveta Občine Solčava v letu 2014

Albina Štifter

V letu 2014 je Občinski svet Občine Solčava zasedal na dveh rednih sejah, dveh korespondenčnih in na eni izredni seji. Po izvedenih lokalnih volitvah je bila 23. oktobra konstitutivna seja novo izvoljenih članov Občinskega

sveta in županje. Vsi zapisniki sej so v celoti objavljeni na spletnem naslovu Občine Solčava <http://www.solcava.si> v zavihku občinski svet, seje občinskega sveta. Zapisniki bodo javno objavljeni potem, ko bodo potrjeni s strani

Občinskega sveta na naslednji seji. Povzemamo nekaj najpomembnejših sklepov, ki so bili sprejeti v letu 2014.

Na 17. redni seji je Občinski svet Občine Solčava po predstavitvi poslovnega načrta zbiranja in odvoza komunalnih odpadkov ter elaborata o oblikovanju cen storitev obvezne GJS ravnanja s komunalnimi odpadki v občini Solčava za

leto 2014 s sklepom potrdil elaborat o oblikovanju cen storitev obvezne občinske gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki v občini Solčava za leto 2014 ter dal soglasje k oblikovanju cen izvajanja storitve javne gospodarske službe ravnanja s komunalnimi odpadki v občini Solčava. Po predstavitvi elaborata o oblikovanju cen obvezne občinske gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, je Občinski svet Občine Solčava potrdil oba elaborata in dal soglasje k oblikovanju cen oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode. V nadaljevanju je Občinski svet sprejel Odlok o proračunu Občine Solčava za leto 2014 ter potrdil spremembo Statuta Občine Solčava. Svetniki so se seznanili s poročilom Nadzornega odbora Občine Solčava. Pod točko »razno« so obravnavali problematiko občinskih cest ter infrastrukturo na javnih površinah. Na 6. korespondenčni seji v aprilu je Občinski svet Občine Solčava obravnaval in sprejel Investicijski program za projekt

»Alternativna mobilnost – pot do osrčja Logarske doline«.

Na 7. korespondenčni seji so svetniki obravnavali in sprejeli Odlok o predmetu in pogojih za podelitev koncesije za opravljanje obvezne lokalne gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo na območju Plest Logarska dolina.

Na 18. redni seji v juliju so svetniki sprejeli Odlok o Zaključnem računu Občine Solčava za leto 2013. V nadaljevanju so potrdili predlagani ključ lastniškega razmerja za zbirni center Podhom. Potrdil so Letni program športa za leto 2014 ter Lokalni program za kulturo Občine Solčava za obdobje 2014-2017. Obravnavali in potrdili so Lokalni energetski koncept Občine Solčava ter sprejeli spremembo Odloka o priznanjih Občine Solčava. Seznanili so se s predlogom komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja glede dobitnikov občinskih priznanj. Predloge so soglasno potrdili. Občinski svet Občine Solčava je sprejel Sklep o spremembi sklepa o ustanovitvi in imenovanju

občinske volilne komisije. Na mesto člana sveta javnega zavoda Centra Rinka so imenovali Ivana Goloba. Svet se je seznanil z vsebino občinskega praznika. Pod točko »razno« so se svetniki seznanili z napovedano kontrolo računskega sodišča ter ponovno obravnavali problematiko občinskih cest. Na 13. izredni seji Občinskega sveta Občine Solčava, ki je bila sklicana v začetku meseca oktobra, so svetniki obravnavali in potrdili zapisnike 18. redne seje ter 6. in 7. korespondenčne seje. Seznanili so se s Polletnim poročilom o realizaciji proračuna Občine Solčava za obdobje od januarja do junija 2014. Zaradi potrebe po vključitvi projektov, sofinanciranih s strani 23. člena ZFO in dopolnitev projekta za odpravo posledic žleda 2014, so obravnavali predlog Odloka o spremembi odloka o proračunu Občine Solčava za leto 2014 ter ga tudi sprejeli.

Na 1. konstitutivni seji Občinskega sveta po izvedenih lokalnih volitvah, ki so bile dne 5. 10. 2014, so se novo izvoljeni svetniki seznanili s poročilom OVK, izidom rednih volitev v

Občinski svet Občine Solčava ter z izidom volitev za županjo. Imenovana je bila tričlanska mandatna komisija za potrditev mandatov članov sveta in ugotovitev izvolitve župana v sledeči sestavi: Klemen Matk, Branka Anželak, Franc Ošep.

Potrjeni so bili mandati članov Občinskega sveta v mandatu 2014–2018 v sledeči sestavi: Marko Logar, Melita Cigala, Franc Ošep, Branka Anželak, Klemen Matk, Stanislav Štifter, Domen Stakne. Potrdili so mandat Katarine Prelesnik za županjo Občine Solčava. Svetniki so sprejeli Sklep o imenovanju komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. Komisija je imenovana v naslednjem sestavu: Franc Ošep, Branka Anželak, Melita Cigala. Novoizvoljeni člani Občinskega sveta so se sestali na 2. redni

seji že dober mesec po konstitutivni seji. Na seji so se seznanili s predlogom proračuna Občine Solčava za leto 2015, potrdili so Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih ureditvenih pogojev za prostorsko celoto občine Luče – za območje občine Solčava, na podlagi katerega bo na kmetijskih in gozdnih zemljiščih omogočena gradnja manj zahtevnih, nezahtevnih in enostavnih objektov za potrebe kmetijstva in gozdarstva ter sprejeli sklep o prodaji zemljiške parcele 815/8 k.o. 910 Solčava. Županja je svetnike seznanila, da za podžupana Občine Solčava imenuje gospoda Franca Ošepa, ki bo svojo funkcijo opravljal nepoklicno. Na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je Občinski svet imenoval tudi Nadzorni odbor Občine Solčava v naslednji sestavi:

Edvin Ambrož, Helena Anemari Moličnik, Jure Poličnik in Nataša Robnik Prodnik. Županja je svetnike seznanila tudi s potekom projekta »Urejanje javne turistične infrastrukture ob Solčavski panoramski cesti« ter jim predstavila poslovanje Javnega zavoda Center Rinka, zavoda za turizem in trajnostni razvoj Solčavskega.

Županja je člane Občinskega sveta seznanila, da bo sklicala v mesecu decembru še eno sejo, na kateri bo druga obravnava Odloka o proračunu Občine Solčava za leto 2015, določala se bo vrednosti točke za določitev nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v letu 2015 ter imenovala stalna in občasna delovna telesa Občinskega sveta ter njihovi člani za naslednje mandatno obdobje.

Sredstva za sofinanciranje investicij občin (23. člen zfo – 1)

Mateja Brlec Suhodolnik

V letu 2014 se del sredstev za sofinanciranje investicij občin zagotavlja v višini 2 % skupne porabe občin.

Občini Solčava so za leto 2014 dodeljena sredstva v višini 106.078,00 €, kar je malenkost manj kot 50 % manj sredstev v primerjavi z lanskim letom, ko so nam bila dodeljena sredstva v višini 213.692,00 €. Polovica dodeljenih sredstev za leto 2014 bo predvidoma

izplačana v letu 2014, druga polovica pa v letu 2015. Povabilo k oddaji načrtov porabe smo prejeli v začetku meseca avgusta.

Občina Solčava je oddala skupno štiri načrte porabe in sicer dva za sofinanciranje investicij posebnega pomena za zadovoljevanje skupnih potreb in interesov prebivalcev občine, ki se že sofinancirajo s strani proračuna. Ta dva projekta sta:

- Urejanje javne turistične infrastrukture ob Solčavski panoramski cest
- Nadgradnja

večnamenskega prireditvenega prostora

Za ta dva projekta smo oddali zahteve v mesecu novembru. Sredstva naj bi bila s strani države izplačana v roku 30 dni. V vsakem primeru upamo na nakazilo še v letu 2014.

Druga dva načrta porabe smo oddali za sofinanciranje investicij v lokalno javno infrastrukturo, to pa sta:

- Ureditev dela javne poti 733410 z asfaltiranjem
- Vodovod Solčava (Ravničar) – posodobitev

Sredstva za ta dva projekta bodo izplačana v letu 2015.

Občinski prostorski načrt Občine Solčava

Mateja Brlec Suhodolnik in Peter Rušnik

Občina Solčava je leta 2008 pristopila k pripravi občinskega prostorskega načrta občine Solčava (v nadaljevanju OPN).

OPN je bil izdelan do faze predloga OPN, kar je v primerjavi z ostalimi občinami Zgornje Savinjske doline precej. Ves čas smo upali, da bomo lahko s pripravo OPN-ja tudi zaključili, vendar smo bili lansko leto primorani prekiniti pogodbo s takratnim izvajalcem in izbrati novega. Letos spomladi je bila podpisana pogodba z izdelovalcem Urbanisti d.o.o iz Celja.

Z njimi smo do sedaj na področju OPN Solčava izvedli sledeče korake:

1. Pregled že izdelanih gradiv (OPN, OP in druge strokovne podlage, izdelan oz. noveliran prikaz stanja prostora, usklajen digitaliziran prostorski plan z veljavnim analognim, novim DKN in priprava topološko čistih podatkov.
2. Priprava in izvedba pridobivanja dodatnih/novih pobud občanov
Trenutno je v obdelavi pregled vseh pobud, novih in starih. Rok zbiranja pobud je bil: 15.10.2014.

V nadaljevanju sledi še:

1. izdelava osnutka OPN, pridobitev splošnih in posebnih smernic, pridobitev prvih mnenj nosilcev urejanja prostora
2. izdelava dopolnjenega osnutka OPN ob

3. upoštevanju smernic nosilcev urejanja prostora ter usklajevanje le-teh;
3. pridobitev sklepa o potrditvi OPN;
4. javna razgrnitev dopolnjenega osnutka OPN;
5. preučitev pripomb in predlogov javnosti in oblikovanja stališč glede njih;
6. izdelava predloga OPN z upoštevanjem pripomb in predlogov javnosti;
7. pridobitev drugega mnenja nosilcev urejanja prostora;
8. izdelava usklajenega predloga OPN za sprejem na OS;
9. potrditev predloga OPN s strani Ministrstva za okolje in prostor;
10. sprejem OPN na Občinskem svetu Občine Solčava.

Zakonski rok za izdelavo OPN je 575 dni.

Občinski praznik 2014

Mateja Brlec Suhodolnik

Za občinski praznik občine Solčava je določen 5. avgust, ki je tudi solčavski farni praznik, god farne patrone Marije Snežne, kateri je posvečena solčavska cerkev. Letos smo praznik občine Solčava obeležili v petek zvečer, 1. avgusta. Drugič v petnajstih letih smo zaradi nestabilnega vremena prireditve pripravili v dvorani, sicer praznujemo vedno na prostem.

Namen naših praznovanj je poglobitev in širitev znanja o našem kraju in prebivalcih, poglobiti »krajevno« zavest, malce potrkati na naša čustva in nas s tem pripraviti na prijetno, sproščeno druženje, ki več ali manj vedno dobi značaj ta pravega solčavskega praznika. Letos je bila vsebina nanizana na 120 let, odkar

je pribodla iz Luč mimo Igle prva »ta zaresna« cesta iz spodnjega konca. »V Solčavo je pospremila veselje in bridkosti, v Solčavo pripeljala svet in modrosti. A po njej so stopali tudi žalostni poslavljaljoči se koraki, božajoč spomine brezskrbnosti in veselja v objemu Marije Snežnice. Po cesti se je prihajalo in odhajalo. Še preden pa je cesta iz Luč naredila ovinke, pa se je od tamkaj bredlo Savinjo devetnajstkrat. Pa so vseeno prihajali. Po navdih, po skrivnosti gorskih štorij, po košček srca. Ali na lov kot Friderik Celjski ...«

Tekom cele prireditve smo strnjeno nizali zgodovinska dejstva in prelomnice. Zaznamovali pomembne obiskovalce Solčavskega in vse skupaj poživili s

pevsko-glasbenimi vložki nastopajočih vse do 12. julija 1893, ko je deželni glavar grof Attems obljubil izgradnjo ceste v najkrajšem času... In 9. aprila 1894 se je začela graditi 9,5 km dolga cesta (s številnimi propusti, dolgimi zaščitnimi zidovi iz obdelanega kamna, 11 mostovi čez potoke in čez Savinjo, prebili so navpične stene pod Iglo. Gradili so jo 102 dneva, s povprečnim številom 127 delavcev na dan. 30. avgusta se je svetu končno odprlo proti Solčavi. Posebno presenečenje in poživitev dogodka je bil nastop Fantov s Praprotna. Zapeli so tudi ob spremljavi naših domačih pobov Šorlijev.

Sestavni del letošnje prireditve je bila podelitev občinskih priznanj.

Fantje s Praprotna so prepevali skupaj z domačimi muzikanti

Foto: Marija Leber

V letu 2014 so bila podeljena priznanja Občine Solčava

Mateja Brlec Suhodolnik

Občina Solčava podeljuje priznanja Občine Solčava v skladu z Odlokom o priznanjih Občine Solčava (Ur. Gl. Zgornjesavinjskih občin št.: 7/2006), in sicer:

- Naziv častni občan
- Priznanje Občine Solčava
- Priznanje župana Občine Solčava

Občina Solčava podeljuje priznanja vsake štiri leta, v letu pred iztekom mandata župana in občinskih svetnikov.

Občina je zbirala predloge prejemnikov priznanj Občine Solčava v letu 2014 za obdobje 2010–2014. Dobitniki priznanja Občine Solčava so: Alojz Ternar, Valentin Orasche, Davorin Lenko, Bogo Gorjan,

podjetje ELTRAS d.o.o., Anton Cigala.

Priznanje župana Občine Solčava so prejeli: Franci Podbrežnik, Jernej Slapnik, PGD Solčava, Jozef Maria Debets.

Naziv Častni občan pa je bil podeljen dr. Radu Genoriju.

ALOJZ TERNAR je prejel priznanje občine Solčava za uspešno izvedbo sanacije in restavracije sakralnega spomenika - župnijske cerkve Marije Snežne v Solčavi in uspešno vodenje gospodarstva župnije.

Alojz Ternar je bil posvečen v duhovnika leta 1979. V službi duhovnika je deloval v različnih krajih po Sloveniji. Najprej je bil kaplan pri Svetem Juriju ob Ščavnici, potem župnijski upravitelj na Muti, v župniji Ribnica na Pohorju, v Ormožu v Stenicah in v Skomarju na Pohorju, pa znova v Ormožu, preden je prišel v našo dolino, je bil še čisto blizu svojega doma na Turnišču v Prekmurju.

V Gornjegrajsko dekanijo v župnijo Nova Štifta je prišel leta 1999. Že tam je ogromno postoril na župnijski cerkvi Marije Zvezde in drugih dveh cerkvah.

Leta 2004 je bil imenovan za prodekana Gornjegrajske dekanije. Vedno kadar je potrebno, prevzame odgovornosti vodenja dekanije. Na dekanijski ravni je odgovoren za župnijsko pastoralne svete. Od leta 2007 je po dekretu škofa Stresa odgovoren za gospodarske zadeve v Solčavi. Nekaj časa tudi v Lučah.

Gospod Alojz Ternar ima očitno znanje, sposobnosti in pogum. Z vsemi temi talenti se je nesebično lotil nalog v Solčavi, ki so mu bile dodeljene.

Od leta 2007, odkar je odgovoren za gospodarske zadeve v župniji Solčava, zelo uspešno sanira gospodarsko škodo, ki je nastala v preteklosti, poleg tega pa je naravnost čudežno uspešno zaključil projekt statične sanacije

z odvodnjavanjem župnijske cerkve in ravno tako uspešno nadaljeval z restavratorskimi deli na župnijski cerkvi Marije Snežne, ki je Solčavanom izjemno dragocena in ljuba, hkrati pa je pomemben sakralni kulturni spomenik državnega pomena.

VALENTIN ORASCHE
prejme priznanje Občine Solčava
za prijazno pomoč našim občanom pri najrazličnejših opravilih in pri organizaciji udeležbe naših občank in občanov

(društev in posameznikov) na sejmi in prireditvah na Avstrijskem Koroškem, ter za koordinacijo pri pridobivanju pomoči iz Avstrijske Koroške v času naravne nesreče – žledoloma.

Vlentin Orasche, katerega vsi bolj poznamo po imenu Folti, ali še bolj po domače Kežarjev Folti.

Foltija je zanesla življenjska pot v Solčavo pred mnogimi leti. Poročil se je z Rogarjevo Lizo. Skupaj sta si ustvarila dom in družino v Beli v občini Železna Kapla. Folti je bil zaposlen pri

cestnem podjetju v Kapli. Sicer pa je že dolga leta odgovoren gasilec. Zdaj, ko je upokojen v Železni Kapli opravlja na nek način taksi službo. Vsakega dela se loti odgovorno, dosledno, z veliko natančnostjo. Folti je bil vedno izjemno prijazen, ustrežljiv in gostoljuben do Solčavanov. Tudi v časih, ko ni bilo najboljših pogojev za prijateljsko druženje in prijazno srečevanje ljudi z obeh strani meje. Folti je vsakogar, ki se je obrnil nanj, prijazno sprejel. Vedno je našim ljudem

Foto: Marija Leber

Letošnji občinski nagrajenci, častni občan ter zdaj že bivši župan občine Solčava

povedal, da so sprejeti, dobrodošli in jim tudi pomagal pri najrazličnejših opravilih. Za prenekaterega Solčavana je bil vodič, manager, vedno je našel pravi stik.

Pomagal ni le posameznikom pri različnih opravilih, ampak vedno pogosteje je nudil pomoč pri organizaciji udeležbe naših ljudi na prireditvah in sejnih v Celovcu, v Železni Kapli in drugod po Avstrijski Koroški.

DAVORIN LENKO je prejel priznanje Občine Solčava za izjemen uspeh na literarnem področju, ki ga je dosegel z romanom Telesa v temi, za katerega je prejel prestižno nagrado Kresnik.

Davorin Lenko se je rodil na Prešernov dan 8. februarja 1984. Kot da mu je bila literatura položena že v zibelko. Do nedavnega je živel v Solčavi v Medici na svojem domu. Osnovno šolo je obiskoval, kot večina Solčavanov, najprej v Solčavi, nato v Lučah. Po osnovni šoli je nadaljeval šolanje v Celju, na srednji ekonomski šoli. Že takrat je pisal in očitno mu je bilo dano prepoznati svoje talente. Vpisal se je na študij primerjalne književnosti v Ljubljani in ga leta 2012 tudi uspešno zaključil.

Njegov literarni opus je precej bogat. Ima že 12 različnih literarnih objav. Kratke zgodbe, pesmi in prvo knjižno objavo »Telesa v temi«, ki je bila leta 2013 nominirana za najboljši prvenec leta. Letos na kresno noč pa je Davorin na Rožniku prižgal kres. Ob razglasitvi zmagovalca je Davorin povedal: »Prvič sem na podelitvi kresnika, zato so vse impresije še toliko bolj močne in jih še nisem zbral. Za to bom potreboval še nekaj časa. Pri vsem tem mi je zanimiv slovanski patos. Dogodek je izjemno lep, sploh zaradi prižiganja ognja, ki ima svojo simbolno moč onkraj same literature. Gre za praznovanje življenja, najdaljše noči.«

BOŽIDAR – BOGO GORJAN je prejel priznanje občine Solčava Za podporo in pomoč Solčavanom pri izvajanju pomembnih projektov za Solčavo, za odigrano pomembno povezovalno vlogo med takratno krajevno skupnostjo Solčava in različnimi ključnimi institucijami v državi.

Gospod Božidar Gorjan – Bogo, Solčavani smo ga poznali le pod tem imenom, je zašel v naše kraje v času

druge svetovne vojne. Od aprila 1944 je bil pomočnik komisarja Koroške grupe partizanskih odredov in verjetno je ravno to tudi obdobje, ko ga je življenjska pot zanesla na Solčavsko. Ti kraji so se mu očitno priljubili in je tudi po vojni ohranjal stike s Solčavani. Večkrat je bival na Knežem in na Beli.

Bil je vpliven mož, svoj vpliv pa je večkrat zastavil za pomoč domačinom pri številnih projektih.

Pri takratnem razvoju Solčave je največ sodeloval in bil v oporo Damjanu Havdeju, Ivanu Kosmaču, Stankotu Ošepu in še komu. Skupaj so delali pri gradnji Večnamenskega objekta, pri vzpostavitvi telefona v Solčavi, predvsem v prvi fazi, pri gradnji Panoramske ceste, ki je povezala kmetije in se navezala na Koroško, in pri cesti od Robana do Kneza. Pomemben projekt, k realizaciji katerega je tudi prispeval gospod Bogo, je vzpostavitev obrata Iskre, ki je omogočal največjo zaposlenost žensk v Solčavi. Zelo pomembna je tudi izgradnja bencinske črpalke in ne nazadnje skoraj prestižen projekt, usposobitev in zagon MHE Rogovilec. V času teh mož je bila posodobljena cesta od Igle do Logarske doline.

Našteto se nam danes zdi samoumevno, a v resnici je bilo za to potrebno aktivirati in združiti številne dobronamerne in Solčavi naklonjene sile.

Gospod Bogo je v resnici imel močan vpliv tako v politiki kot v vojski, ki je imela poseben odnos do našega obmejnega območja. Še zdaj se nekateri spomnijo besed oficirja, ki je pred gradnjo bencinske črpalke dejal, da so pripravljeni sofinancirati projekt v Solčavi, v Lučah pa ne.

Sredi osemdesetih let je gospod Bogo kupil skoraj propadlo barako v Medici. Tam si je uredil vikend in v pokoju preživel skoraj vsa poletja na Solčavskem. Z domačini je navezal pristne stike.

Podjetje ELTRAS d.o.o. je prejelo priznanje Občine Solčava za uspešno delovanje in premagovanje ovir že preko trideset let in nenehno usmerjenost v razvoj, s čimer zagotavlja številna delovna mesta v kraju. Z uspešnim delom pripomore k pozitivni prepoznavnosti kraja.

Družinsko podjetje s povprečno 30 in občasno tudi več zaposlenimi. Ustanovljeno je bilo

leta 1977 kot zasebno podjetje "Ključavničarstvo Klemenšek". Nekaj let kasneje je bilo zaradi širitve proizvodnega programa ustanovljeno podjetje "ELTRAS proizvodnja transportne opreme in trgovina d.o.o.", s katerim zelo uspešno nastopajo na domačem in tujem trgu.

Podjetje deluje na preko **2000 m²** proizvodnih prostorov, opremljenih z vso potrebno strojno opremo za izdelavo mehanskih komponent za proizvodnjo **transportne in skladiščne** opreme. V teku so že novi projekti širitve in nadgradnje njihove obstoječe proizvodne infrastrukture.

Z visokokvalificiranimi **strokovnjaki**, ki pokrivajo področja od izdelave idejnega projekta preko konstrukcije, mehanske izdelave komponent in montaže ter zagona v lastnem strojno-montažnem parku, nudijo izdelavo projektov po principu »**na ključ**« ali »funkcionalni ključ«.

Njihovi inženirji s pomočjo sodobnih 3D modelirnih sistemov, inovativnosti in dolgoletnih izkušenj pretvarjajo želje in potrebe zahtevnih kupcev v sodobne celovite rešitve na področju

transportne opreme, avtomatizacije obdelovalno-predelovalnih strojev in namenskih naprav.

Njihove reference so zadovoljni najzahtevnejši kupci v Sloveniji in Evropi, ki se vedno znova vračajo. Leta 2006 je bilo v Zemunu v Srbiji ustanovljeno podjetje ELTRAS-IN, katerega stoddotni lastnik je podjetje ELTRAS d.o.o. Namen tega podjetja je predvsem razširitev proizvodnega programa na tržišča balkanskih republik. Firma družine Vojkota in Julčke Klemenšek je v taki ali drugačni obliki doslej uspešno premostila vse globalne prelomnice na gospodarskem področju, na katere niso imeli vpliva, a so se znali s pravo mero poguma, veliko podjetniškega znanja in z izkoriščanjem svoje primerjalne prednosti – majhnosti in fleksibilnosti, pravočasno uspešno prilagoditi vsakršnim razmeram na trgu.

Zaradi vsega naštetega je podjetje ELTRAS tisto, ki že tri desetletja daje kruh največ Solčavanom.

ANTON CIGALA je prejel priznanje Občine Solčava Za dolgoletno in zanesljivo

pomoč pri upravljanju in vzdrževanju župnijske cerkve ter za pomoč pri izvedbi turističnih in drugih ogledov cerkve – našega najdragocenejšega kulturnega sakralnega spomenika.

Gospod Anton Cigala, ki ga vsi domačini poznamo kot Štancelnovega Tona, je tisti, katerega ime je največkrat izgovorjeno v zvezi s solčavsko župnijsko cerkvijo. Za vse, kar je narobe in se pokvari, organizira popravilo ali pa sam popravi. Ko je treba zvoniti ob prazniku, novemu poročnemu paru, proti hudi uri ali pa mrliču, je zvonar Tona.

Velikokrat pozimi očisti in spluži poti do cerkve. Je tako rekoč varuh ključa te naše svetinje, kar pomeni, da je v našem dokaj turistično obiskanem kraju venomer na udaru. Kadar koli ga pokličejo in prosijo naši turistični delavci za ključ, vedno stopi naproti. Tona je ključar naše cerkve v vseh pogledih, tako za cerkvene kot posvetne namene.

Tona je varuh cerkve. Sicer je Tona zagotovo izjemen pozitiven, dobronameren in zanesljiv človek. Je planinec, ljubitelj gora, varuh gorskega cvetja, fotograf vsega lepega. Tona je bil tudi v svojem poklicu kot prodajalec in

uslužbenec na bencinski črpalki vedno, vedno ljudem na uslugo. V vsaki njegovi pojavnosti ga imamo v najlepši luči.

FRANCI PODBREŽNIK ml. je prejel priznanje župana Občine Solčava za izjemne svojstvene izvedbe prireditve na Solčavskem, kjer vključuje najširši krog domačih ljudi in s tem pripomore k ozaveščanju pripadnosti kraju.

Solčavski govor in vse, kar je solčavskega, »ponaša« širom po Sloveniji – človek, zavezan Solčavi s svojim prepoznavnim stilom nenehno doprinaša k pozitivni prepoznavnosti Solčave tako v svojem poklicnem kot v zasebnem življenju.

Franci je začel svojo glasbeno pot pri treh letih, ko se je moral zato, da je lahko nastopil s pesmico »V tihem gozdu ob tabornem ognju«, odreči svojim dudam. Našel je očitno pravo nadomestilo – glasbo. Potem je sledilo: ansambel Diamanti v 6. razredu OŠ, Zmaji v času njegove srednje šole, pred dobrimi 22 leti Happy Band, ki ga še ni konec. Nekje vmes se pojavlja še The Moonlighting Orchestra.

In kaj ima vse našeto zveze

z razlogom za današnje priznanje? Franci je že v študentskih letih vodil vse študentske prireditve. Zavezan športu je komentiral za univerzitetno športno zvezo in bil nekega dne naključno povabljen k vodenju oddaje na nacionalni televiziji. In tako so mu od leta 1996 prireditve, petje in vodenje, vodenje in petje njegov vsakdan in njegov kruh. Ja, Solčavani se rodimo z malo maturo. Znani smo po izjemnih domiselnih in dovršenih prireditvah, smo dobri igralci, glasbeniki, govorniki...a vse le ni v prirojeni mali maturi. Zasluge za to, da se iz generacije v generacijo prenašajo želja, motiv in veselje do nastopanja in izjemen ponos na vse, kar je solčavskega, ima zagotovo v veliki meri tudi Franci. Za vse izjemne prireditve, za vse mlade, ki mu tako in drugače sledijo na odru, za vsakič, ko nas je »podkuril« v solčavski zavednosti, za to, ko nas je mnogokrat pripravil do solz smeha ali ganjenosti, za 100.000-krat izrečene besede »Solčava, Solčavan, Solčavski«, širom po Sloveniji...

JERNEJ SLAPNIK je prejel priznanje župana Občine Solčava

za njegov prispevek k prepoznavnosti kraja in k prenosu vedenja o naši zgodovini in kulturi na mlajše rodove, k čemur pripomore s svojo pojavnostjo in uporabo solčavskega govora pri kulturnem in turističnem delovanju in z dobrim poznavanjem in interpretiranjem po zapisih Robanovega Joža in številnih solčavskih storij.

Tudi del Nejčeve poti je zapisane glasbi; najprej mladostniški ansambel Diamanti, ker si je želel in ker so mu pač doma kupili bobne. Z ansamblom so prvič nastopili v šestem razredu osnovne šole ob zaključku kulinaričnega tečaja osmošolcev. Potem pa na valeti, pa še na eni valeti... Potem so se zgodili Zmaji in še kar naprej Zmaji in še danes Nejc vztraja z Zmaji.

A Nejc fascinira s svojo pojavnostjo. Tako odlično, srčno in »poresničeno« pripoveduje Preproste zgodbe s solčavskih planin po zapisih Robanovega Joža. Tako odlično interpretira solčavskega človeka v vsej njegovi resničnosti in zgodovini, ki še kar vztraja... Z izjemno bogatim besednim zakladom »ta pravega« solčavskega govora

se pojavlja po vseh odrih, kamor je povabljen.

Nejc, preko lika škrata Nejkota, ki ga je ustvaril sam, našim in drugim otrokom na najbolj izviren in pristen način posreduje solčavske pravljice, legende in zapise, ki so pomemben del solčavske biti.

PROSTOVOLNO GASILSKO DRUŠTVO SOLČAVA je prejelo priznanje župana Občine Solčava

za profesionalno opravljeno delo in izjemno požrtvovalnost tako posameznika kot društva v času naravne nesreče – žledoloma v letošnjem letu (2014) in za siceršnjo nenehno pripravljenost pomagati ljudem.

Člani Prostovoljnega gasilskega društva Solčava so v času naravne nesreče, februarja letos – žled, opravili skupaj 609 ur dela. Pomagali so pri čiščenju tras elektrovodov, pri organizaciji in vlečenju elektro kabla nad vasjo. Ključno vlogo so odigrali pri pridobitvi agregatov in oddaji v nadaljnjo izposojajo le-teh. Članice in člani so organizirani in vedno pripravljeni pomagati.

Jozef Maria Debets je prejel priznanje župana Občine Solčava

za izjemno bogato zbirko metuljev, s katero je vedno na razpolago za izpopolnitev številnih krajevnih dogodkov, ter za njegov pomemben prispeva k vzgoji za trajnostni življenjski slog.

Kako je gospod Jozef Maria Debets, ki ga poznamo domačini pod imenom Jozef, prišel v Solčavo? Že leta 1957 je bil prvič na Grintovcu. Spomni se, da je bilo to ravno v času, ko so asfaltirali cesto. V začetku sedemdesetih je priredila njegova znanka iz Šentjurja piknik v Polancu v Logarski dolin. Naslednje jutro so odšli na odličen zajtrk v takratni Dom planincev. Leta 1978 je preživel dopust na morju. Bilo je deževno. Jozef si je zaželel nekaj lepega, dobrega in prišel je nazaj v Logarsko dolino, predvsem zaradi spomina na odličen zajtrk v Domu planincev. Pri svojem tokratnem obisku Logarske doline je spoznal Solčavanko, svojo bodočo ženo Jožico. Poleg ljubezni je bila naša neokrnjena in izjemno pestra narava tista, ki je zelo pripomogla k temu, da je

Jozef že več kot tri desetletja Solčavan.

Jozef je delal na različnih delovnih mestih na področju elektrike – elektronike.

Povsod so ga prepoznali kot odličnega delavca. Predvsem je v naše kraje v tistem času prinašal nova znanja in vedenja iz svojega področja. Izjemno zanimiv sogovornik je bil v smislu videnja naše politično gospodarske situacije od zunaj.

Jozef je bil 23 let lovec. Potem je odstopil in se posvetil fotolovu. Njegova posebna strast so postali metulji. Načrtno jih je začel opazovati pred desetimi leti. Takrat se je včlanil v društvo in osvojil številna nova znanja na področju opazovanja, izbiranja in proučevanja metuljev. Leta 2006 je začel razpenjati vabe za metulje. 12. 4. 2009 je našel metulja *Lycia isabellae*, ki je bil prvič najden v Sloveniji. Do sedaj je zbral že okoli 1000 primerkov iz Solčave.

NAZIV ČASTNI OBČAN OBČINE SOLČAVA je prejel dr. Rado Genorio

za pomoč pri pripravi in izvajanju razvojnih projektov občine, za

povezovalno vlogo med občino in različnimi institucijami v Sloveniji, Evropski uniji ter za doprinos k prepoznavnosti Solčavskega kot destinacije odličnosti širom po svetu.

Dr. Rado Genorio se je rodil 27. aprila 1954 v Stični na Dolenjskem. Osnovno šolo je obiskoval v domačem kraju in leta 1973 maturiral na tamkajšnji gimnaziji Josipa Jurčiča. Bil je izjemen študent. Pod mentorstvom prof. dr. Vladimirja Klemenčiča, ambasadorja Republike Slovenije v znanosti, je leta 1990 uspešno zagovarjal doktorsko disertacijo in si pridobil doktorat geografskih znanosti.

Leta 1992 je vstopil v tedanjo Vlado Republike Slovenije kot državni sekretar na Ministrstvu za znanost in tehnologijo. V vseh letih je bil ena ključnih oseb slovenskega vstopanja v Evropsko unijo in zvezo NATO ter vstopanja v schengensko območje.

Med številnimi nalogami, ki jih je opravljal v obdobju po mednarodnem priznanju Republike Slovenije

izstopa njegova vloga nacionalnega koordinatorskega za predpristopne sklade Evropske unije. Kot dolgoletni pogajalec za evropska sredstva je ključno prispeval k dejstvu, da je bila Republika Slovenija vseskozi vodilna kandidatka za članstvo v Evropski uniji, ki je uspešno črpala vsa razpoložljiva evropska sredstva in se s tem ustrezno pripravila na prevzem obveznosti članstva v Evropski uniji po njenem vstopu 1. maja 2004. Enako velja za njegova prizadevanja pri zadnji schengenski širitvi, ki jo je aktivno udeleževal polnih 10 let.

Dr. Rado Genorio je velik prijatelj Solčave. Kot strokovnjak in človek s srcem razume našo razvojno vizijo in nas pri tem podpira. Njegovo delovanje na Solčavskem sega že v obdobje odpiranja Pavličevega sedla in vzpostavljanja cestne povezave proti sosednji Avstriji. Dr. Genorio je vedno pripravljen pomagati in nam odpirati vrata vseh državnih institucij. Posebno velike zasluge pa ima, da je občina uspešno izvedla projekt »Stara nova Rinka«.

Odprava posledic naravne nesreče zaradi poplav, visokega snega in žledu med 30. januarjem in 27. februarjem 2014

Albina Štifter

V večjem delu Slovenije je v dneh med 30. januarjem in 2. februarjem 2014 zaradi nizkih temperatur in dežja nastajal uničujoč žled, ki je povzročil ogromno škode.

Na območju občine Solčava je žled pričel nastajati 1. februarja čez dan in v noči na 2. februar, ledeni oklep pa je popustil šele 6. februarja. V noči na 2. februar so vsi občani ostali brez električne energije, saj se je drevje pod silo teže žledu pričelo lomiti in poškodovalo električno napeljavo. Po nekaj dneh

so predstavniki Elektra Celje pripeljali agregat, da se je zagotovila električna energija vsaj za nekaj gospodinjstev. Na pomoč so nam priskočili tudi gasilci iz Železne Kaple, ki so nam pripeljali 11 agregatov. Na Solčavskem smo električno energijo dobili šele po enem tednu. Za vsa intervencijska dela in stroške, ki so nastali ob ukrepanju ob žledu je Občina Solčava iz lastnih sredstev iz proračunske rezerve namenila okrog 13.000 EUR.

Po izvedeni oceni škode in oddaji vlog za nesreče, smo s strani Ministrstva za kmetijstvo in okolje dobili poziv za oddajo tehnične dokumentacije za sanacijo usada na cesti

med Zgornjim in Spodnjim Icmankom, ki se je sprožil v tem obdobju zaradi deževja in razmočenosti. Za sanacijo usada, izgradnjo pregrad, podpornega praga, odvodnjavanja ter za zagotovitev prevoznosti ceste je občina Solčava s strani ministrstva pridobila okrog 80.000 EUR državnih sredstev. Z izvedenimi deli in s pomočjo državnih sredstev smo sanirali nastalo škodo ter zagotovili prevoznost do Zgornjega Icmanka.

Iskrena hvala vsem, ki ste skoraj v nemogočih razmerah in na nevarnih območjih pomagali pri odpravi posledic žleda, da bi nam, Solčavanom, čim prej zagotovili normalne pogoje za življenje.

Prijava na programe javnih del

Bernarda Prodnik

Občina Solčava se vsako leto prijavi na razpis Zavoda za zaposlovanje za Programe javnih del, preko katerih je možna vključitev brezposelnih oseb za največ eno leto. Programi, ki jih lahko prijavimo, so objavljeni v Katalogu programov javnih del. Katalog zajema pester nabor vsebin, iz katerih si izvajalci programov izberejo tistega,

ki najbolj ustreza njihovim potrebam in razpisnim pogojem.

Prijavijo se lahko le neprofitni delodajalci. V občini Solčava smo na ta način v letu 2014 zaposlili štiri brezposelne osebe, ki so zaključile z delom v prvi polovici leta. Ker so takrat zaposleni izpolnili pogoj dela do največ enega leta (zaposleni so bili že v letu 2013), je Zavod za zaposlovanje za nadaljevanje izvedbe programov napotil nove brezposelne. V kolikor oseb, ki bi izpolnjevale v razpisu zahtevane pogoje, v domačem kraju ni, lahko zavod napoti osebe iz drugih krajev. V prvih desetih mesecih letošnjega leta smo preko Programa javnih del za štiri

zaposlene osebe pridobili 26.099,80 € sredstev, prispevek Občine Solčava je znašal 12.841,41 €.

Na razpis za Javna dela v letu 2015 se nameravamo prijaviti tudi letos, in sicer z dvema programoma: Urejanje in vzdrževanje javnih površin ter občinskih cest (1 leto) ter Pomoč pri urejanju evidenc, računalniških baz podatkov in arhivskega gradiva ter informiranja občanov (6 mesecev). Po odobritvi programov bomo lahko zaposlili tri brezposelne osebe.

Z zaposlitvami preko javnih del imamo koristi vsi, tako izvajalci kot tudi brezposelni, ki jim zaposlitev pomeni vir sredstev za preživljanje, izboljšanje njihovih kompetenc in socialno vključenost.

PROJEKT CAVETOURS

Bernarda Prodnik

Konec oktobra 2014 smo zaključili projekt CAVETOURS, ki je bil sofinanciran iz sredstev EU. Ime projekta CAVETOURS združuje vrsto aktivnosti, usmerjenih v čezmejno turistično izkoriščanje jam v Vzhodnih Karavankah.

Osnova za izvedbo projekta je Operativni program Slovenija-Avstrija 2007-2013. Vodilni partner projekta so Obirske kapniške jame, ki so v lasti Občine Železna Kapla. Skupaj z ostalimi partnerji – Občino Solčava, Centrom Rinka in Turistično kmetijo Rogar – smo projekt prijavili leta 2012, po odobritvi pa pričeli z izvajanjem v letu 2013.

Cilji, ki smo jih zasledovali tekom izvajanja projekta, so razvoj čezmejne turistične

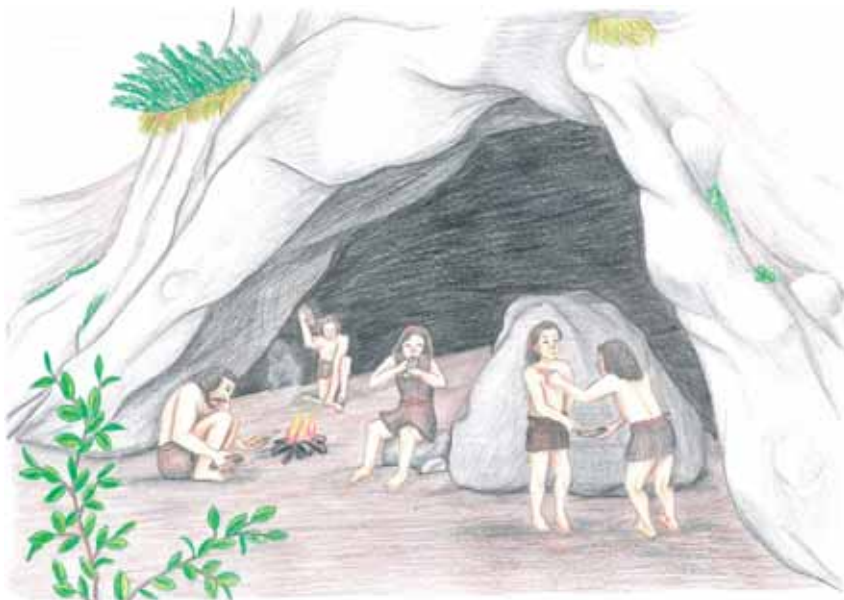

Foto: Špela Orešnik

Ilustracija kromanjoncev pred Potočko zijavko

destinacije, izboljšanje konkurenčnosti, razvoj novih čezmejnih ponudbenih paketov, vzpostavitev čezmejnega marketinga, odpiranje novih delovnih mest v strukturno šibki regiji, osveščanje domačega prebivalstva ter predstavitev jam kot pomembne naravne in kulturne dediščine.

Za dosego ciljev smo izvedli načrtovane investicije, in sicer: postavitev treh info točk s čezmejnimi povezovalnimi vsebinami, izvedena je adaptacija zasilne razsvetljave v Obirskih kapniških jamah, obnovljena in razširjena muzejska zbirka o jamah in fosilih. Z

namestitvijo informacijskih tabel in skulptur smo postavili označitveno infrastrukturo na tematski pešpoti od Gostišča in muzeja Firšt do Potočke zijavke. Poimenovali smo jo »Medvedova pot«.

Foto: Špela Orešnik

Ilustracija koščenih konic in piščali iz Potočke zijavke

V okviru projekta smo izdali katalog skupne turistične ponudbe v treh jezikih ter skupaj s turističnimi ponudniki pripravili ponudbene pakete. Adaptirane so spletne strani in dodane vsebine, ki so nastale tekom izvajanja projekta Cavetours. Izdelan je koncept za prevoz gostov. Ponudbene pakete bodo

gostje lahko rezervirali od aprila 2015. Paketi »Čezmejni pohodi«, »Kolesarske ture za vse čute« in »Užitki brez meja« (tako smo pakete poimenovali), povezujejo naravno dediščino s kulturo in kulinariko obeh sosednjih občin.

V času izvajanja projekta smo partnerji poleg drugih aktivnosti izvajali tudi delavnice s turističnimi ponudniki iz obeh občin. Seznanili smo se z obstoječo ponudbo na obeh straneh meje ter jo povezali z novimi vsebinami na temo koriščenja jam v nove skupne ponudbene pakete.

Skupni upravičeni stroški projekta (vsi partnerji skupaj)	377.000,00 €
Zaprošena vrednost donacije 74,79 %	281.945,00 €
Lastno sofinanciranje – javni viri 13,20 %	49.755,00 €
Lastno sofinanciranje – zasebni viri 12,01 %	45.300,00 €
Partner Občina Solčava	65.000,00 €
Zaprošena vrednost donacije – javni viri 95 %	61.750,00 €
Lastno sofinanciranje občine Solčava 5 %	3.250,00 €

Foto: Bernarda Prodnik

Urejanje javne turistične infrastrukture ob Solčavski panoramski cesti

Mateja Brlec Suhodolnik

Konec leta 2012 je Občina Solčava na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo prijavila projekt »Urejanje javne turistične infrastrukture ob Solčavski panoramski cesti«. Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov 2007–2013 za obdobje 2012–2014, razvojne prioritete: »Razvoj regij«, prednostne usmeritve: »Regionalni razvojni programi«.

Marca 2013 je občina prejela sklep o sofinanciranju projekta in junija 2013 podpisala pogodbo o sofinanciranju.

V okviru projekta – operacije se predvideva izgradnja javne turistične infrastrukture v območjih s posebnim naravovarstvenim režimom in v turističnih območjih, vključno z izdelavo investicijske in projektne dokumentacije.

Celovitost operacije je zagotovljena na ta način, da

je osnovni predmet operacije ureditev mreže sprehajalnih poti in mreže razgledišč ob Solčavski panoramski cesti, podprt z vsebinskimi sklopi oz. temami in da bodo poti ustrezno opremljene z različnimi tablami (glede na teme), razgledišča pa bodo opremljena z ustrezno opremo za počitek in sredstvi za interpretacijo (glede na temo). Na tak način predstavljeno območje bo dalo turistu celovit vpogled v dediščino in ponudbo območja.

Operacija se bo izvajala na območju Solčavske panoramske ceste, ki poteka po južnih pobočjih Olševe in v svoji dolžini okoli 27 km povezuje tri regije (Koroško, Savinjsko-Šaleško in Avstrijsko Koroško). Trasa ceste poteka po geografsko zaokroženem območju, ki že nosi ime Solčavska panoramska cesta. Njen začetek je v vasi Solčava vodi do zaselka Podolševa, nato pa preko Matkovega kota do vhoda v Logarsko dolino.

Na območju, kjer poteka Solčavska panoramska

cesta, je že identificiranih 17 turističnih točk, ki so zanimive za obiskovalce. Na teh točkah je locirana kulturna in naravna dediščina, arheološka dediščina, posamezne zanimivosti, ki so povezane s posebej izbranimi temami, kot npr. »vod« (in so sicer del naravne dediščine, pa jih je potrebno kot temo posebej izpostaviti). Poleg tega je na tem območju kar 10 turističnih kmetij, ki se bodo s svojo ponudbo lahko vključile v celovit program območja. Vso turistično ponudbo in posamezne turistične ponudnike bo investitor namreč preko izbranih turističnih vsebin povezal v skupne turistične produkte, ki bodo zanimivi za obiskovalce. Kot celoto pa jih bo mogoče pogledati in doživeti le na tak način, da bo urejena javna infrastruktura, to pa je mreža sprehajalnih poti in razgledišč. Splošni cilji projekta so:

- povečanje turistične atraktivnosti območja ob Solčavski panoramski cesti in s tem turistične destinacije
- pozicioniranje Solčavske

panoramske ceste kot turističnega produkta z vsebinsko povezavo na Koroško, Savinjsko-Šaleško in Avstrijsko Koroško regijo - vzpostaviti pogoje za pospešen razvoj trajnostnega turizma in trajnostnega razvoja ob Solčavski panoramski cesti in v sosednjih regijah - vzpostaviti sinergijo povezovanja v turizmu	Specifični cilji projekta pa: - Spodbujanje razvoja turističnih programov doživljanja narave na območju Nature 2000 - Zadržati in razpršiti obiskovalce ter tako zagotoviti večji turistični obisk in potrošnjo turistov v širšem območju destinacije - Z ustreznim usmerjanjem obiskovalcev zmanjšati	vpliv na naravo in območja Natura 2000 - Ureditev sprehajalnih, pohodniških, tematskih in komunikacijskih poti, razgledišč, interpretacijskih tabel, - Vzpostaviti povezovanje turističnih potencialov za aktivno trženje območja, izdelava multimedijske spletne aplikacije in filmov

Predvidena vrednost projekta znaša 611.864,36 EUR z DDV oz. 504.407,70 brez DDV, in sicer:		
1.	Izdelava dokumentacije	44.153,15
2.	Izvedba investicijskih del	299.473,45
3.	Izdelava in postavitve tabel vodenje projekta, izdelave študij – projektna naloga za nove ITP, multimedijske predstavitve, promocijski material in tiskovine,	65.854,87
4.	prevajalske storitve	84.719,98
5.	Informiranje in obveščanje	4.141,82
6.	Nadzor nad projektom	6.064,42
SKUPAJ brez DDV		504.407,70

Projekt bo v višini 85 % upravičenih stroškov financiran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. 15 % upravičenih stroškov in DDV, ki je v celoti neupravičen strošek, se financira iz proračuna Občine Solčava. Del lastne udeležbe v višini 27.032,67 € bomo pokrivali iz naslova za sofinanciranje investicij

posebnega pomena za zadovoljevanje skupnih potreb in interesov prebivalcev občine, ki se že sofinancirajo s strani proračuna (23. Člen ZFO-1). V okviru projekta je bila doslej izdelana investicijska dokumentacija, projektna dokumentacija, projektna naloga Priprava novih

integralnih turističnih produktov v projektu »Solčavska panoramska cesta«. Dobavljen je bil ves material – solčavski gorski les za izdelavo opreme info točk – turistične infrastrukture, delno je izdelana oprema in table ter izvedenih del investicijskih del.

OPREMA VEČNAMENSKEGA PRIREDITVENEGA PROSTORA

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE
AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA
KMETIJSKE TRGE IN RAZVOJ PODEŽELJA

Albina Štifter

Občina Solčava je septembra 2009 zaključila z izgradnjo večnamenskega prireditvenega prostora v centru vasi Solčava. Projekt izgradnje je financirala s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj, OP krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013, razvojna prioriteta 'Razvoj regij' v okviru projekta »Turistična infrastruktura Solčavsko«.

V želji, da bi prireditveni prostor lahko uporabljali tudi za namene rekreacije in športa ter organizacijo prireditev v primeru slabega vremena, je Občina Solčava s projektom Oprema večnamenskega prireditvenega prostora vložila vlogo za dodelitev nepovratnih sredstev za sofinanciranje iz ukrepa Obnova in razvoj vasi (Ukrep 322).

Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja je Občini Solčava oktobra 2013 odobrila

nepovratna sredstva v višini 112.244,16 EUR za nakup športne opreme in opreme, potrebne za izvedbo prireditev.

V okviru opreme za izvajanje športa in rekreacije je bila nabavljena naslednja oprema: dva koša za košarko, gola za mali nogomet ali rokomet, ograja ter gola za drsališče, montirana zaščitna mreža za lovljenje žog vzdolž državne ceste, nameščena nova lovilna mreža pred odrom in dobavljenih 5 kompletov zložljivih klopi za rezervne igralce znotraj igrišča.

Zaradi želje po zmanjšanju odvisnosti prireditev na prostem od vremena je bila izdelana montažna platnena streha, ki bo omogočala pokritje prireditvenega prostora v nekaj minutah. V sklopu opreme za prireditve je bilo kupljenih 50 kompletov macesnovih miz in klopi, 10 stojnic, montažni premični oder s stopnicami, zadnja stran odra pa se je zaščitila proti vetru in dežju. V okviru

projekta so bili izdelani tudi vozički pod odrom za skladiščenje novo nabavljene opreme.

Po zaključku projekta so bili stroški nakupa športne opreme, opreme za prireditve ter montažne strehe 146.000 EUR (z DDV). Stroški izdelave projektne dokumentacije in prijave pa so bili 12.000 EUR.

V začetku meseca oktobra smo na ARSKTRP vložili zahtevek v višini 110.200 EUR. Po opravljeni administrativni kontroli ter kontroli na terenu v mesecu novembru, bomo sredstva iz zahtevka dobili v celoti izplačana še v letu 2014. Lastni delež v višini 15 % upravičenih stroškov, kar je znašalo slabih 18.000 EUR, pa smo financirali s pomočjo sredstev iz 23. člena ZFO.

Ker je prostor namenjen javni uporabi, upamo, da ga boste čim večkrat uporabljali za razne prireditve.

Vodovod Solčava

Bernarda Prodnik

Pitna voda je eno izmed najpomembnejših živil. Varna in nadzorovana oskrba je ključnega pomena za zdravje in kakovost življenja. Da bi zagotovili ustrezen nadzor nad zdravstveno ustreznostjo pitne vode in njeno varno uporabo, je priključitev stavb na javni sistem oskrbe obvezna povsod, kjer je to možno.

Upravljavec javnega vodovodnega sistema ima pri tem izjemno veliko odgovornost. Tako moramo posebno pozornost posvetiti prepoznavanju in obvladovanju tveganj, ki so vzrok za poslabšanje kakovosti pitne vode, ki bi lahko imela za posledico potencialno nevarnost za zdravje ljudi. Tako

nadzorujemo tveganja na celotni poti, to je od vira do končnega uporabnika. Tveganja pa se lahko pojavijo tudi na vodovodnem omrežju, ki je v pristojnosti uporabnika, zato moramo tudi uporabniki sami posvetiti pozornost morebitnim virom onesnaženja.

Da obvladujemo tveganja, moramo upoštevati vrsto pravil, ki jih imenujemo Načrt HACCP. Tak načrt vsebuje sistem kakovosti HACCP, spremljajoče higienske programe in načrt ukrepanja in obveščanja v izrednih razmerah. Obvezen je za vsak javni vodovod in je pripomoček upravljavcu, da obvladuje vsa tveganja oskrbe pitne vode do končnega uporabnika.

Sistem HACCP zajema 7 načel, ki zagotavljajo kontrolo in obvladovanje vseh tveganj. Ena izmed načel je vzpostavitev monitoringa na kontrolnih kritičnih točkah (KKT). Na vodovodnem sistemu Solčava smo določili eno KKT – pripravo vode v rezervoarju. V preteklih letih je bila pri notranjem nadzoru mikrobiološke kakovosti pitne vode pogosto ugotovljena

neskladnost. Zaradi tega nam je zdravstvena inšpekcija odredila, da moramo pričeti z izvajanjem priprave pitne vode. Za ta namen smo uvedli kapljično doziranje z minimalnim kloriranjem z dovoljenim biocidnim pripravkom HTH granulatom. V letošnjem letu so bili v okviru notranjega nadzora odvzeti vzorci pitne vode, ki so bili tudi zaradi priprave vsi ustrezni. Ustrezna sta bila tudi oba vzorca republiškega monitoringa. Konec septembra je prišlo do nenadnega onesnaženja vodnega vira Zgornji Ušovnik z gnojevko. Na tem vodnem viru smo izvedli dezinfekcijo.

Nadzor nad pripravo pitne vode in vsemi spremljajočimi aktivnostmi imamo planiran v Letnem načrtu dela. Nadzor zajema meritve prostega klora ter vzorčenja vode. Doziranje klora redno nadzorujemo s pregledom naprave za doziranje ter pogostimi meritvami prostega klora. Meritve klora izvajamo na vodohranu po pripravi vode in na pipah uporabnikov. Merimo ga najmanj 2 x tedensko. Za hiter pregled stanja na vodovodu izvajamo

hitre mikrobiološke teste (E.coli, skupne koliformne bakterije) ter preverjamo organoleptične parametre (motnost, barva, vonj, okus, prisotnost vidnih nečistoč). To izvajamo enkrat tedensko, če pa ocenimo, da je tveganje večje, pa tudi pogosteje. Rezultate testiranj zapišemo v evidence. Kloriranje vode izvajamo z minimalnimi odmerki.

Notranji nadzor – zunanjo neodvisno kontrolo vode izvajata Komunalno podjetje Velenje in Zavod za zdravstveno varstvo Celje, enkrat letno pa tudi Zdravstvena inšpekcija. Mesto vzorčenja je v Centru Rinka in gostišču Zadružnik, v primeru potreb pa tudi na drugih mestih (vodohran, zajetje). Pri teh analizah 5 x letno kontroliramo mikrobiologijo (E.coli, skupne koliformne bakterije, enterokoke, število kolonij pri 22 in 37 ° C) ter 2 x fizikalno-kemijske parametre (ph, elektoprevodnost, motnost, obarvanost, vonj, okus, vidne nečistoče, amonij, nitrati, nitriti). Dodatno enkrat letno preverjamo prisotnost Clostridium perfringens,

izvajamo pa tudi dodatni monitoring na trihalometane, klorate in klorite.

V letošnjem letu pitne vode nismo zaračunavali. V prvih dneh novega leta bomo popisali vse števce. Stanje bo služilo kot izhodišče za zaračunavanje pitne vode v letu 2015 in se bo preverjalo vsake 3 mesece. Položnice boste prejeli v prvi polovici naslednjega meseca za preteklo trimesečje.

Način obveščanja in ravnanja ob izrednih razmerah

Izkušnje kažejo, da občasno lahko pride do izrednih razmer, kot je npr. vdor gnojevke ali izredno slabe vremenske razmere. Skladno z zahtevami Pravilnika o pitni vodi in načrtom HACCP bo v primeru potencialne nevarnosti za uporabnike obveščanje izvedeno najkasneje v 2 urah od ugotovljene neskladnosti.

V letu 2015 bomo v primeru izrednih razmer obveščali na naslednje načine:

- Osebno obveščanje javnih ustanov in turističnih subjektov (telefon)
- Osebno obveščanje uporabnikov (telefon ali poštni nabiralniki, elektronska pošta)
- Obveščanje na oglasnih deskah (pri trgovini, Center Rinka, gostilna Zadružnik) in spletna stran Občine Solčava
- Radio Celje na frekvencah 95.1, 95.9, 100.3 in 90.6 MHz
- Zdravstveni inšpektorat Velenje, Inštitut za varovanje zdravja, Zavod za zdravstveno varstvo Celje

V primeru, da bomo zaznali potencialno večje tveganje za varno oskrbo, vam bomo preventivno priporočili prekuhanje pitne vode.

Za izboljšanje oskrbe s pitno vodo načrtujemo v letu 2015 še nekatere investicije z namenom nemotene oskrbe in učinkovitega obvladovanja tveganj.

Projekt Mladi veter –®evolucija za vas

Bernarda Prodnik

Projekt »Mladi veter – ®evolucija za vas« smo v letu 2013 prijavi na Finančni mehanizem EGP in Norveški finančni mehanizem 2009-2014, Program za NVO v Sloveniji, na Javni razpis za srednje in velike projekte.

Na podlagi dvostopenjske prijave, kjer je bila res huda konkurenca (v prvi fazi preko 300 prijavljenih projektov, v drugi fazi je imelo možnost prijave še 68 projektov), jih je bilo na koncu za vsa področja izbranih 14. Med njimi sta bila 2 projekta izbrana za področje »otroci in mladi«, kamor je sodil naš projekt, ki smo ga na pobudo Občine Solčava in partnerjev Centra Rinka, Zavoda Zlata leta ter Kluba zgornjesavinjskih študentov kot vodilnega partnerja, prijavi z namenom ustvarjanja novih priložnosti za zaposlovanje mladih v

Zgornji Savinjski dolini. Vodja projekta je Roman Čretnik, ustanovitelj Zavoda Zlata leta. Ključni problemi mladih, ki smo jih zaznali in na podlagi katerih smo izdelali vsebino prijavnice na razpis, so sledeči:

- Problemi brezposelnosti (šibka mikropodjetja; javni sektor ne zaposluje; pomanjkanje delovnih mest, ki bi bila usklajena s potenciali mladih in skladna z njihovimi pričakovanji; visoka stopnja registrirane brezposelnosti)
- Problemi zaradi oddaljenosti bivanja in zaposlitve (oddaljenost do večjih centrov in izobraževalnih ustanov do 70 km; odseljevanje in navezava novih socialnih in poslovnih stikov v kraju izobraževanja)
- Problemi neusklajene usposobljenosti in kompetenc glede na lokalni trg dela (neusklajenost znanj z zaposlitvenimi priložnostmi, delovna mesta v prihodnosti bodo netradicionalna, o njih

težko razmišljamo izven danih okvirov)
- Problemi nenehnega usklajevanja med podeželskim gospodarstvom in varstvom narave (domačini smo lastniki naravnih virov – trajnostno gospodarimo; birokratske ovire države ne omogočajo domačinom izkoriščanja lastnih naravnih virov, kot so pesek, voda... in ne spodbujajo novih priložnosti razvoja lokalnega trga dela; manjka stikov s poslovnim svetom in uspešnimi podjetniki; varovana območja z omejeno možnostjo gospodarskega izkoriščanja)

Projekt je v osnovi namenjen osnovnošolcem, dijakom, študentom in mladim brezposelnim, ki bodo skupaj z mentorji in strokovnjaki razmišljali o možnostih zaposlitve in ustvarjanju »zelenih« delovnih mest v domačem okolju. Projektno delo temelji na tematskih delavnicah, na katerih bodo

mladi krepili svoje znanje in sposobnosti, srečevali različne uspešne ljudi in razvijali svojo poslovno idejo v domačem okolju. Oblikovali smo ciljno skupino mladih, ki bo vključena v izvajanje projekta do konca leta 2015. Izvedli smo predstavitvene delavnice, kjer smo mlade seznanili, kaj lahko pridobijo z vključitvijo v projekt, zanimalo pa nas je tudi, kakšni so njihovi cilji. Delavnico z dijaki, študenti in mladimi brezposelnimi smo izvedli v aprilu. Pokazalo se je, da mladi veliko razmišljajo o svojem bodočem poklicu, se izobražujejo, vendar so zaradi pomanjkanja ustreznih delovnih mest njihovi cilji težko uresničljivi. Po predhodnem dogovoru z Osnovno šolo Blaža Arniča Luče smo s projektom seznanili tudi osnovnošolce in njihove starše ter jih povabili k sodelovanju. Na prvem srečanju z osnovnošolci smo preverjali, kakšne poklice želijo opravljati in kakšni so njihovi

cilji. Informacije, ki smo jih pridobili na teh srečanjih, nam bodo služile kot izhodišče za nadaljnje delo. Skozi celoten projekt želimo pripeljati vsaj 20 mladih, ki se izobražujejo na različnih nivojih, ter mlade brezposelne.

V mrežo bomo povezali nevladne organizacije v

Zgornji Savinjski dolini z namenom spodbujanja zaposlovanja mladih. S krepitvijo nevladnega sektorja se krepí pogajalska moč za medsektorsko sodelovanje s ciljem dolgoročnega sodelovanja pri izdelavi predlogov za spremembe razvojnih programov ter organiziranosti na lokalni in regionalni ravni. Aktivnosti izvajamo skladno z Načrtom projekta, ki je sestavni del prijave na razpis. Pripravili smo izhodišča za aktiviranje zelenih delovnih mest ter izdelali modul za usposabljanje. Začetna srečanja z mladimi so usmerjanja predvsem v animacijo za vključitev v projektno delo in ugotavljanje osebnih ciljev ter talentov. Z njimi bomo ugotavljali tudi, kakšne so njihove priložnosti pri delu z lokalnimi viri, evidentirali obstoječe ukrepe, ki so jim lahko v pomoč pri aktivaciji in kreiranju zelenih delovnih mest, ter jih

seznanili s sodobnimi oblikami trženja. Kot rezultat projekta je predvidena ustanovitev in aktiviranje mreže »Mladi veter« ter izdelava modela kot ključnega dokumenta platforme »MUS – mrežimo, ustvarjamo, sodelujemo«. Spoznavali bomo primere dobrih praks ter promovirali delo NVO in mreže. Za krepitev organizacije NVO in mreže se bodo člani mreže usposobili za coaching in vodenje projektov. Ustanovljena mreža se bo na lokalni in regionalni ravni vključila v postopke dogovarjanja s pristojnimi inštitucijami (razvojni programi, proračuni, ukrepi, organiziranost), s ciljem zaposlovanja mladih. Končni rezultat projekta je povečanje njihovih kompetenc, da se bodo lažje znašli na trgu dela in prepoznali svoje priložnosti v domačem kraju.

Skupni upravičeni stroški projekta	78.846,00 €
Zaprošena vrednost donacije 89,92 %	70.900,00 €
Lastno sofinanciranje	7.946,00 €
Partner Občina Solčava	17.612,80 €
Donacija 89,92 %	15.837,43 €
Lastno sofinanciranje občine Solčava 10,08 %	1.775,37 €

Iz narave na krožnik

Mateja Brlec Suhodolnik

Občina Solčava je partner v projektu Iz narave na krožnik, katerega nosilec – prijavitelj je Center Rinka. Ostali partnerji so še Društvo kmetič Zgornje Savinjske doline KO Solčava, Hiša Raduha, Ekotur, marketing in turizem. Projekt je sofinanciran iz LEADER sredstev. Projekt je bil prijavljen v letu 2013. Izvaja se od avgusta 2013 do junija 2015.

Vsebine projekta:
Obvezni del vsakega projekta: koordinacija in vodenje projekta, promocija in obveščanje javnosti,
- priprava temeljnega dokumenta
gastronomske odličnosti (lokalna

ekološka pridelava hrane, gastronomska piramida, načrt interpretacije lokalnih jedi, analiza ponudbe in povpraševanja po lokalnih kulinarčnih sestavinah)
- ozaveščanje in vzgoja za trajnostni življenjski slog – prehranska samooskrba in ekološka kulinarčna ponudba: 5 delavnic (hrana iz narave, lokalna ekološka pridelava hrane, dela na vrtu in v sadovnjaku, trajnostna organizacija dogodkov, priprava in strežba na prireditvah)
- ureditev – posodobitev degustacijsko-

predstavitvene točke za lokalno kulinariko v Centru Rinka (pripomočki za kuhinjo in strežbo). Prireditve na temo gastronomske odličnosti (1 prireditev).
- prireditev na temo gastronomske odličnosti
- okrogla miza o kulinariki
- kuhanje s kuharskimi mojstri
- natečaj sezonske sladice
- ureditev učnega (ekološkega) vrta in razstave o hrani iz narave – ureditev vrta, izdelava in postavitve klopi, kompostnikov, žuželčnikov, ograje in tabel, ureditev razstavnega prostora,

Kulinarčne delavnice so se odvijale tudi v solčavski šoli

Foto: E. Pavlič

priprava in postavitve razstave o rastlinah, ki rastejo na ekološkem vrtu in v njegovi bližini ter se lahko uporabljajo v prehrani.

- priprava in izdaja 500 kom male knjižice »Kuhinja naših babic« ob sodelovanju s šolskimi otroki
- izdelava in izdaja 5000 kom kulinaričnega zemljevida na osnovi gastronomske piramide.
- dnevi kulinarike – nov kulinarični dogodek, priprava kulinaričnih

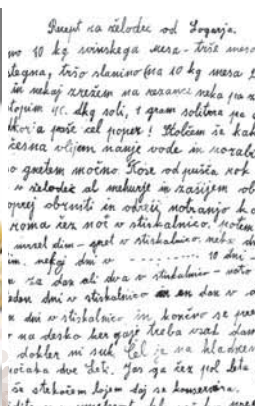
turističnih programov (kulinarični sprehodi, Food crawl).

V okviru projekta je **Občina Solčava** v sodelovanju z Društvom kmetov Zgornje Savinjske doline doslej izdelala temeljni dokument gastronomske odličnosti, pripravila in izvedla 5 delavnic, prireditev na temo gastronomske odličnosti – občinski praznik 2013 je bil v celoti posvečen lokalni kulinariki.

V nadaljevanju predvidevamo še delo s šolo

v smislu priprave knjižice »Kuhinja naših babic« ter izvedbo natečaja Solčavske sladice. Preostale aktivnosti izvaja Center Rinka s partnerji.

Stroški aktivnosti izvedbe 1. faze projekta (do aprila 2014) so bili 19.081,08 €. Zagotoviti smo morali 21,90 % lastnih sredstev, 78,10 % sredstev pa predstavljajo LEADER sredstva. Višina sredstev, ki jih je črpala Občina Solčava, je 5.952,60 €.

Društvo za razvoj podeželja
Zgornje Savinjske doline

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropa investira v podeželje

Projekt »MED DREVESOM IN ZIBELKO« se izvaja v Solčavi

Vesna Elsner

V mesecu februarju 2014 se je v Centru Rinka začel izvajati 200-urni izobraževalni program s področja obdelave lesa in prodaje le-tega, ki ga sofinancira Leader – LAS Društvo za razvoj podeželja Zgornje Savinjske doline. Koordinator projekta je Središče za samostojno učenje Nazarje, pri izvedbi pa sodelujejo številni partnerji in znani predavatelji. V naši sredini smo tako gostili Ivana Škodnika, poslanca državnega zbora, Sama Kramerja, ravnatelja višje strokovne šole Slovenj Gradec, Miho Cojhtra, znanega slovenskega oblikovalca, ki sicer živi in ustvarja v Avstriji, ter Damjana Jevšnika, odličnega podjetnika in poznavalca gozdov. Trženje izdelkov pa bo prevzela direktorica Ljudske univerze Velenje, Brigita Kropušek Ranzinger, ki je tudi avtorica projekta.

Udeleženci so skupaj s priznanimi strokovnjaki na

svojih področjih spoznavali lastnosti lesa, izdelovanje lesenih izdelkov ter raziskovali pasti in slasti prodajnih poti. Ogledali so si številne primere dobrih praks, razstave, odlična podjetja in sejme.

Cilj programa je za končne izdelke ustvariti blagovno znamko, izvesti promocijo, poiskati zanje trg ter jih seveda prodati.

Solčava je znana po tem, da so njeni prebivalci v celotni dolini najbolj željni znanja in usmerjeni v prihodnost. Tako je bilo tudi tokrat, največ udeležencev programa namreč prihaja iz Solčave, to pa je tudi razlog, zakaj izobraževanje poteka v Centru Rinka.

Foto: Matic Trepelj

V sklopu projekta je nastalo nekaj zanimivih izdelkov, med drugim tudi žara iz orehovine

LAS Društvo za razvoj podeželja
Zgornje Savinjske doline

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropa investira v podeželje

Stara sredica

Priloga Utripa za ohranjanje
solčavske nesnovne kulturne dediščine

Marta Orešnik

[Solčavski slovar]

spreobleči [spreublèčt']: preobleči

spreobuti [spreubút]: preobuti

spucan [spúcan]: očiščen (suláta je žə spúcana, kərlih upèrem jə še pa umésim)

spucati [spúcat]: **1.** očistiti (črévle si spúci) **2.** počistiti (tək lèpə səm spúcala nətər pu híš', k je jútər tak vèlek prázn'k)

spucati se [spúcat se]: **1.** lepo se urediti, obleči (a grés na óhcet, da s' se tək spúcala dôns) >zrihtati se **2.** - *slabšalno* oditi, odstraniti se (pò s se pa kər hítər spúcal', k je kelnarca ótla mèt pubíte glaže pláčane) >pomakniti jo, mrkniti

spufan [spúfan]: **1.** obubožan **2.** reven, siromašen (tək sə spúfani, da utròkəm še črévlu na mórjə kupt') >bogi **3.** - *slabšalno* manjvreden (čúdnə se m pa tud' zdí, da b si še ne spúfane šájtərge na mógu kupt', s' jə pa stálnə hód' h nəm spusójat) **4.** slab, boren (tək u nih spúfanih hlačah je biv, da se m je kər zasmíl'u) >sroten, bogi, šmucik

spufati se [spúfat se]: obubožati, ostati brez vsega (se mə číst spúfal, čə mə mægli vse stó pláčvat)

spustati [spəstat]: zatečnariti, postati neprijeten (s teb' žə na grem ənkol več, kə zméri spəstaš, pò mərma pa jèt', k je nájbal' flétnə)

srajne [srájne]: **1.** neprijetnost, težava (gəlfu žə nəm, kə ləhkə pugrúntajə, pò m mèv pa srájne) **2.** slaba, nekvalitetna stvar (štájga srájna še pəs nēb' jèdu) **3.** sranje - *kletvica, ki izraža nezadovoljstvo in prestrašenost* (o srajne, číst səm puzábu na tòje rcníje)

srati ga [srət ga]: **1.** počenjati neumnosti, lomiti ga (ká ste ga pa srəli dól za grábnə, da číst čərna voda teče) >biksati ga, pihnniti ga, kronati ga, svirati ga, špičiti ga **2.** zabavati se, uganjati norčije (rəd se spómklam, kək smə ga čas' srəli na pəstnə nedélə) >biksati ga

srednje [srédn'ə]: - *v nikalni obliki izraža negativnost* (čə te dubíjə, pa nəbə srédn'ga: bo hudo)

sremsa [srəmsa]: čremsa

sromaček [sruməčk]: revček, zanemarjen otrok

sromak [srumák]: siromak, umsko prizadet človek

>sroti

srošna [sróšn'a]: revščina (gor je bla pa taka sróšn'a, da s mægli žə míhni utròc' jèt' na pávre slúzt', da s prživél)

srotast [srótast]: slaboumen (málə je žə məgu bèt srótast, k je zròvnə bərvi vodə brédu, pa še zəzú se ni nēc)

sroten [srótən, sròtən]: **1.** - *izraža majhno količino* (še štè sròtne penzije s mi fovš) >bogi **2.** reven, ubog, siromašen >spufan **3.** slab, boren (jápke s pa tək sròtne léc, da mə jəh mægli kər zmúlt pa za šnòpc namòčt') >bogi, šmucik

sroti [sróti]: umsko omejen človek (utròc', da mi nəbte únga srótija kej drázli, k je bógi) >buži

srotka [srót'ka]: sirotka

stajan [stájan]: staljen, stopljen (stájan vósək fájn zadihla čèp na fláši, da se malínuc na pukvár)

stajati [stájat]: **1.** staliti (hítər puje sladuléd, da se ti nəbə stáju) **2.** stopiti (malə zméši kufè, da se bə cúkər stáju)

stalaža [staláža]: polica

star ati [stər áti]: dedek

stara mama [stára máma]: babica

starci [stárči]: **1.** repinec, zdravilna gozdna rastlina **2.** semenske glavice repinca, ki se oprijemajo oblačil (utròc' smə čas' u stárce zapíknli kúrje pérate pa jəh naskrèvi metali lédém na rət, da sə méli rəpc)

stegniti se [stégənt' se]: **1.** - *slabšalno* umreti **2.** poginiti >bek priti

sto mater [stó máter]: - *kletvica za podkrepitev, povedanega* (me je zéblə kə stó máter)

stolica [stolíca]: koza, stojalo za žaganje drv

storiti [stórt]: storiti, narediti (le migite, délə se nəbə sámə stórlə)

storjen [stórjen]: **1.** konfekcijski (kər stórjenə ublékə səm kúpła, kə nbène švíle ni več, da b mi jə pu méri nardíla) **2.** narejen, gotov (kə je kakə vélkə délə stórjenə, se pa šíka nmálə nga líkufa narédit)

stožen [stóžən]: nelep (a ni čúdnə, da je dójstkrat nájbal šéftna tista dèčla, k je méla nájbal stóžən síht, k je bla míhna) >dolgocajten

Solčavski slovar

strahi [strəhi]: bojazen, strah (na mej takih strəhu čist pu íbəržnim)

stran [strán]: brez izbočenega trebuha ali vampa (na vərémem, da je kráva breja, k je še čist strána videt)

strd [stərd]: med

strden [stərdén]: meden

strenati [strénat]: razdreti pletivo z vlečenjem niti (skôr cév prédn' tál' sām mēla strénat, k sām pretərdə štríkala)

strepati [strəpat]: zmesi (málə me je strepála, k sē slíka ukól zasúkal)

strepati koga [strəpat kôga]: povzročiti noro ljubezen, zmešati komu glavo (tək ga je strepála, da je pústu ženə pa utrôke pa šôv za nej u drug krej)

strešti [strěšt]: striči (strěšt' se žə na mórnm sáma, pufárbam se pa žə)

strezik [strézik]: trezen

strežac [strežáč]: strežnik pri zidavi

stručk [strúčk]: potička ali majhen šarkelj (zméri sām za vsájga utrôka še en stručk zrôvnə spekla)

stručka [strúčka]: darilce, ki se prinese s poti (ka mi bəš pa za stručkə pərnēsla)

strupenina [strupenína]: kače

strupno [strúpno, strəpnə]: strupeno

suniti [súnt]: ukrasti

svatvinja [svátvin'a]: glavna ženska vloga na svatbi >ta šróka

svene [svèn'e]: **1.** prašič **2.** - *zmerljivka* človek, ki je umazan ali počne kaj grdega >koči, prasc

svinka [svínka]: prašičji mladič ženskega spola (a bəš rajš kúpła prěščka al svínkə)

svirati ga [svírat ga]: lomiti ga, delati kaj narobe, počenjati neumnosti (ne ga svírat pa dej nazaj tisti gñar) >sрати ga, biksati ga, pihniti ga, špičiti ga, kronati ga

Š

šac [šac]: zaklad (šac je navádnə zakupán pər kakmə krížə, da si nēhči ni úpu tām jěskat)

šacati [šacát]: nagovarjati (tək dōvgə sām ga šácala, da mi je pústu tráktor pēlat) >trepati

šaft [šáft]: - *izraža dvom* težko verjetno, skoraj nemogoče (bəl' šáft', da bi žə nohcój prěšli) >vagano

šaftno [šáftərnə]: ljubko >fletno

šajba [šájba]: **1.** šipa **2.** rezalna plošča (drəgə ti bə hódla, sām tri šájbe znúcu, da sām ti štóle narézu)

šajbenbriser [šájbənbriser]: **1.** priprava za čiščenje oken **2.** brisalec za brisanje avtomobilskih stekel

šajdlc [šájdlc]: kos zemlje >petlc

šajhati se [šájhat se]: imeti strah pred kom zaradi spoštovanja, imeti rešpekt (ti ga upráši, k se ga jes tək šájham)

šajhliv [šajhliv]: boječ, sramežljiv, zadržan zaradi strahospoštovanja (čə si prěveč šajhlív, dōjstkrat

nasərkaš) >cagav

šajhlivec [šajhlívc]: bojazlivec >cagavec

šajn [šáj]: **1.** svetniški sij, obstret **2.** svetlikanje, snop svetlobe (u lúkni sta en šáj vidla, sta pa puglédla, sta pa šac nəsla) **3.** svetloba na nebu (smə vidli šáj, k sə tək z rakētəm stréla')

šajnati [šájnat]: kukati, gledati preko rame (hitər skrij, da ti nəbjə šájnali zrôvnə)

šajnati se [šájnat se]: **1.** svetliti se, jasniti se (nmálə se žə šájna gor za hríbrə, bə še sónce dons) **2.** svetiti se (tək se šájna toj ávto, da me órgni blěš) **3.** dozdevati se (še nmálə se mi na šájna, koga bəjə zvólili)

šajsa [šájsa]: driska >šisa

šajtrga [šájtərga]: samokolnica

šalca [šálca]: skodelica

šaltati [šáltat]: **1.** obrniti stikalo, preklopiti, vključiti (a si bojler žə šáltala) **2.** prestaviti ročico menjalnika v avtomobilu (šalti u štěrtə, a na čúješ, kək ti túl')

šalter [šálter]: **1.** stikalo (na mórəm pəržgət luči, kə šáalter na déla) **2.** okence za poslovanje s strankami

šalthelbaj [šálthébl': prestavna ročica >hebelj

šank [šánk]: točilna miza

šantast [šántast]: šepav, kruljav (ta šántast úrmôhar je bov en pusébnež) >krulu, krumpast, šantav

šantati [šántat]: šepati (čə b me nōga na buléla, bi pa na šántála)

šantav [šántu]: šepav, kruljav >krulu, krumpast, šantast

šara [šára]: venec zidakov (čə bi za nə šárə uzdígnli hišə, bi pa ləhkə zgóra še kak címər nardíli)

šarf [šárf]: **1.** strog, oster (prót' tákim mərš bət kər šárf, čə ne, te nēsejə) >ošter **2.** oster, pekoč (ště feferón je pa tək šárf, da ga še jes kúma jém) >gajsten

šarkelj [šárkəl]: kolač

šarkeljnica [šárkəlnc]: okrogel valovit pekač za šarkelj

šasav [šášu]: neumen, zmešan, nor (a mísliš, da sām tək šášava, da ti m vərjéla) >čorav, butast, pavhnen, prforan, prkelan, pritegnjen, trepast, tumast

šavje [šávje]: kodrastolistna kislica, ščavje

ščencati [ščěncat]: izblebetati (sām jə rekla, da ne ukól právt', je pa vsě ščěncála) >ščvekati, ščěžiti, ščěžljati

ščeniti se [ščěnt' se]: **1.** sesesti se, zlesti na kup zaradi teže (tək težek kòš sām nēsla, da sām se skôr ščénla) (tíst' stov je pa tək švòh vídet, da se bə ščěnu, čə sédeš gor) **2.** - *ekspresivno*; če komu zaradi čustvene prizadetosti popustijo noge (ud sāmga stráha se je skôr ščěnu)

ščenjen [ščénen]: **1.** sesedel, poškodovan zaradi prevelike teže (ne ščénene gáre je pərpél'u h pupravíla) **2.** čepeč, sključen (číst ščénenga sə nəsli tām za césti, tək ga je slépič napádu)

ščěžiti [ščěžt']: **1.** nerazločno ali neurejeno kaj povedati (štó s' pa žə tək ščěžla, da te nísəm nēc zastópu) **2.** - *slabšalno* povedati (nə, a bəš žə kej ščěžu) **3.** izblebetati (pu céli vès' je ščěžu, da je pər mèn' spav)

Solčavski slovar

>ščenčati, ščvekati, ščežljati

ščežljati [ščèžl'at]: izblebetati, izdati, povedati kaj prepovedanega (səm t̩ rēkla, da nēhčimə na prav, ti s pa vse ščežl'ála) >ščenčati, ščvekati, ščežiti

ščikati [ščikat]: **1.** prežvečiti, zgristi (le dobrə ščiki kurějne, da ti nəbə u želócə ubležálə) **2.** - *slabšalno* pojesti (a bəš žə hmálə ščiku tíst' sėnvič)

ščipavc [ščipávc]: ščipalnik za nohte

ščvekati [ščvèkat]: povedati kaj skrivnega, izblebetati (číst əncəsər vēc ti na puvém, kə pō vsē ščvekáš pa naprej neseš) >ščežiti, ščenčati, ščežljati

šefla [šéfl'a]: zajemalka >ponovca

šeften [šéftən]: lep, ljubek obraz (za puglédət je žə toj bəl' šéftən, səmə dərgəč je pa moj górš) >šeftkan

šeftkan [šéft'kan]: lep, ljubek otroški obraz (kək je ləhkə utròčk tək šéft'kan, mat' pa tək stóžna za puglédət) >šeften

šegav [šegáv]: razposajen, zabaven, za vice

šehati [šéhat]: plašiti (ne mi kojna šéhat)

šekast [šékast]: **1.** lisast (číst šékasta səm bla pu síhtə, səm na néki alergična) >flekast, flirast **2.** pisan, vzorčast (bəl' uprážna je žə bəla srajca videt kə pa šékasta) >fudrlajhast, kodrlajsast

šemati [šémat]: **1.** iti v maškare, kazati se okrog v pustni preobleki (célə nòč' smə šémali, zútra pa na šiht) **2.** maškarati, oblačiti v pustno šemo (čə se bəš tək dōvgə šémala, bəš še maškarádə zamúdlə)

šenkati [šénkat]: podariti, dati kaj zastonj (štajga mōntl'na nōčim, čə ga m šénkaš)

šent [šənt]: - *zmerljivka* vrag

šentica [šəntíca]: ocvrta kruhova rezina (šəntíce sə kréftne, zato s jəh pēkli žénskam pu puródə) >šnite

šepcar [šépcar]: orodje za lupljenje hlodov

šerfuski [šérfuski]: poseben, ekstravaganten (u, káke šérfuske hlače maš) >frajerski

šet [šét]: krtača, ščetka (nə šét bəš məla dōbt, da bəš žvárkne uríbala) >šetka

šet [šét]: ta (vən s šetga gláža žə nísəm jes píla, pa s šte šálce túd' ne) >štet, šte

šetka [šétka]: krtača, ščetka >šet

šetle [šét'le]: tale (šét'məle rájš dej, k je bəl' putrébən)

ševsko [šévskə]: postrani, počez (upíclə bləga mi hód', k je tək šévskə udrezaná) >počres, pošrek

šibati [šíbat]: **1.** hiteti, drveti (šíbi damó, da nəbə šíba péla) **2.** vrstiti se (tək sə jəh hítər šíbali vən, da nísəm utéglna vseh preštèt)

šibica [šíbica]: vžigalica >žveplenka, mašina, mašınca

šic [šíc]: strelec v odnosu do zadetkov (za n drék šíc je, kə vsē falí)

šicati [šícat]: **1.** meriti s puško (na zejca je šícu, je pa jágra u nōgə strél'u) **2.** zadeti, pri nekaterih igrach vreči žogo, kroglo, kamen, obroč, puščico ipd. na določeno mesto (mèdva sma dóbła prvé nagrádə, k sma najbólš šícala) >trofiti, utrofiti, troflavati,

utroflavati **3.** misliti, leteti na koga (na kōga je kej fájmeštər šícu, k je réku, da gréh dela pa še drúge naštel'úje) >am jeti

šiht [šíht]: **1.** zaposlitev, služba (prelèpteprósím, pumáj mi nájt' kak šiht) >kšeft **2.** delo (ni se dəržu šihta, s ga pa dōv dəl') **3.** delovnik, osem ur dela (pu čém s kej zidárski šihti dōns)

šika flek [šika flèk]: - *izraža škodoželjnost* (šika flèk, kar s' ísku, to s' pa našu)

šikan [šíkan]: hiter, uren (ti s' tək šíkan, da te na mórm duhájat)

šikati se [šíkat se]: - *izraža privoščljivost* (šika se ti, dè pa máš, kə s' usē sam snédu) >šika flek, šleka pac

šikl [šíkəl]: škodla za pokrivanje strehe (cév dén je šikl'ne cépu, pa še fejšť mə je šlə)

šilast, šilav [šíl'ast', šíl'u]: **1.** škilast, škilav **2.** slaboviden iz površnosti, kdor ne opazi očitne stvari (a s' číst šíl'u, da nís' vídu mojga písma u kásəl'cə)

šiliti [šílt]: škiliti (tək je šilla, da je mēgla mèt na špéglaħ nə šájbə prelímanə)

šiluc [šíl'uc]: škiljavec

šimfati [šímfat]: **1.** kritizirati, očitati napake (tək je šímfala čez fájmeštře, u cérkvi je pa vsak dén viséla) >oponašati **2.** kregati, zmerjati (sē səm čúla, kək jə je šímfu, kədər je bu pèjan) >zajebavati, fiksati, sekirati **3.** negodovati, zabavljati, tečnariti (čə bəš za vsákə réč šímfu, te nbēna nəbə nótla) >doprnašati, uganjati, tako gnati, pustati

šina [šin'a]: železni valjanec, trak za okovanje lesenih koles, sani (čez létə sə šín'e zarjavéle, dè pa sənke nkámər na grējə)

šipati [šípat]: ščipati

širakl [širákl]: kovinska grebljica za čiščenje pepela v štedilniku (z jéze je širákl' zagnála ta u nēga, da mə je čélə prebíla)

širm [šírm]: iz lesa in kamnov narejena pregrada na vodotoku za usmerjanje vode in utrdbo brežine

šisa [šisa]: **1.** driska >šajsa **2.** siten, neučakan človek (ún' je pa táka šisa, da vse čez kónc' letí, kədər mə rečēs kej narédit >mezdriga, bizga)

šisati [šísat]: driskati, imeti drisko

šisav [šísu]: **1.** driskav, z močno drisko, navadno tudi ponesnažen (šísavih prascu nēc na kupúj, kə ləhkə še cərknejə) **2.** preplašen (prej se je žə kurəžnga délu, k je blə tréba pa skòčť, je bu pa vəs šísu)

šisati [šíšat]: prekositi (pər plézinə te pa šíšam, čəprov səm stári) >nesti ga

škajtna [škájtna]: iver, trska za podkuriti >treska

škarfa [škárfa]: škarpa

škarocl [škarócl]: rman >škrjocl

škarpet [škarpèt]: strgan ponošen čevelj (štē škarpéte pa kər bək vrž, kə nís za drúgə)

škija [škíja]: smučka

škijati se [škíjat se]: smučati

Solčavski slovar

škijine [škíjin' e]: smučanje

škis [škís]: **1.** skopuh (na bód' nà tak škís pa mi dej mála kóštat) >ohrnik **2.** karta pri taroku

šklepati [šklépati]: šklepetati

škodvati [škòdvat]: škoditi (ka m je kej tæk škodvála, da me tríbuh bulí) >naškodi bet

škop [škòp]: škopnik, snop slame za pokrivanje strehe

škoporezec [škupuréc]: slamoreznica

škornci [škóranci]: škornji

škrapetna [škrápetna]: kaplja dežja (škrápetne dèža sà se usúle) >škraplja

škraplja [škráplja]: dežna kaplja >škrapetna

škrnciti [škrənc'ti]: rahlo počiti (u kulénà mi je škərcnlə, dè me pa bulí)

škrebec [škrəbəc]: škripec

škrebl [škrèbl]: del zapirala s kljuko pri vratih (nédà je hòdu vən pu lópi, k sàm škrèbl čú)

škrebljica [škrèblca]: ropotuljica (škrèblce sà za mihne utròke)

škrina [škrín'a]: samrzovalna skrinja

škrípav [škrípu]: hripav, zahripan (na mórm pèt, k sàm tæk škrípu dòns, sàm se prehládu)

škrjedlav [škrjéd'l'u]: izbirčen pri jedi (sè na vérm, ká jə še naj skúham, k je tæk škjéd'l'ava) >firbečen, aklih

škrjocl [škrjócl]: rman (mama je utròkəm naróčala, naj píškəm škrjóclna naréžejə) >škarocl

škrlinkati [škrlíkat]: povzročati posebne glasove z zobmi v spanju (kér je pa tæk škrlíngu, da me je zbudíla)

škrnicelj [škərnícəɫ]: **1.** papirnata vrečka brez ročaja **2.** kala, okrasna rastlina s tulcu podobnim cvetom

škropiti [škrupít]: kropiti mrliča z blagoslovljeno vodo

šlafrok [šláfrók]: jutranja halja

šlajer [šlájer]: **1.** pajčolan **2.** pajčolanka, vrtna trajnica z drobnimi belimi cvetovi, megla

šlampast [šlámpast]: neroden, štorast

šlampasto [šlámpastə]: površno (kæk se mórs tæk šlámpastə ubléčt, srajcə za hlač pa skrížəm zaklénenə pa n ərhkáv zaštrájhan pa na hláncə za ránčk zatláčəna)

šlank [šláng]: vitek (sej sàm bla jes tud šlank, kə sàm bla u tójih léteh)

šlape [šlápe]: - *slabšalno* čevlji (pusód ma razmetáne tiste šlápe, da kúma prestópleš)

šlapi [šlápi]: natikači >pantoflni

šlatanje [šlátin'e]: **1.** prijetanje, tipanje (šájba je žə číst məgléna ud səmgə šlátin'a) **2.** otipavanje (č je pèjan, mə pa kərlih tístə šlátine gré pu bùč, da se ga žə vse babe zugíbajə)

šlatati [šlátat]: **1.** prijemati, tipati (tísti sə zóprni, kə na razstavi šlátajə vsákə réč pa vse prestávjə pa zméšajə) **2.** otipavati (a véš tístə, da je elektrika edina réč žénskiga spòla, k se na pstí šlátat)

šlauf [šláuf]: gumijasta cev (kæk strah me je, kə m məgu

na preglédə želóca šláuf pužirat) (zádne cájte ga tæk kər pu šláufə fótrajə) (na mórm vrta du kraja zalèt, k je šláuf prekrátək)

šlahu [šláuh]: **1.** plavalni obroč, napihljiv pripomoček za plavanje **2.** zračnica (šlahu mərəm zaflikat, pa gumilézngə nímam) **3.** plast maščobe okrog trebuha

šlednja [šlédn'a]: druga, pozna maša v nedeljo (a s' bla pər šlédn'i dòns, kə te zútra nísəm vídla u cérkvi)

šlednji [šlédn']: **1.** zadnji, poslednji (gdá pa prídə šlédn' ávtubús) **2.** vsak, sleherni (səm tók skúhala, da bə ləhkə šlédn' sit)

šlej [šléj]: slej, pozneje (prej kə šlej bomə tæk usè zvédli)

šlejkoprej [šléjkəprěj]: verjetno (te gráhastə kúrə je pa šléjkəprěj jástran nésu, k je nkér več ni)

šleka pac [šléka pəc]: - *izraža škodoželjnost in privoščljivost* (šléka pəc, prov ti je, zaká me pa nís' ubógu) >šika se ti, šika flek

šlemuriti [šlemúrti]: - *slabšalno* kolovratiti

šlepati [šlépat]: vleči avto z drugim avtom

šlevuriti [šlevúrti]: tavati, obirati se (ka véš, kód je šlevúru, da je číst mókər prèšu damó) >višotiti, finuriti

šlic [šlíc]: razporek pri hlačah (u, kæk dōvgə žə nísəm vídu šlíca na knòfe) >štacuna

šlihtati [šlíhtat]: urejati, spravljati v red (sè t je íbəržnə šlíhtat zdej, kə mə tæk hmálə dubíl' nōvgə šéfa)

šlinga [šlínga]: zanka za pas (en fájn' pas sàm kúpu, dè pa u hláče na gré, k sə škíngə premíhne)

šloganje [šlóGINE]: vedeževanje, napovedovanje prihodnosti (na tístə šlóGINE pa jes číst nèč na dam, kə mi nkòl' na nese)

šlogarica [šlóGARca]: vedeževalka

šlogati [šlóGat]: vedeževati, prerokovati (ubərní šalca, ti m šlóGala)

šlosar [šlósar]: ključavničar

šluk [šlúk]: požirek, srk

šlukati ga [šlúkat ga]: piti alkoholne pijače (ún' ga pa kər prèci šlúka)

šlutast [šl'útast]: **1.** nespreten (o, da sàm tæk šl'útasta, da še u jèglə na mórəm udjət) **2.** počasen, neroden (ún' je pa prešl'útast, da b' kàkə bábə dóbu)

šluti, šluta [šl'úti, šl'úta]: nerodnež, počasen, nespreten človek >čubuli, šlutl

šlutiti [šl'útiti]: **1.** počasi se obračati (ká s' pa šl'útu tæk dōvgə təm u hlèvə) >čubuliti **2.** mečkati, nespretno delati (tæk pa žə šl'útim, da se bə rájтам usè ukòp pudərlə) >mučkati

šlutl [šl'útl]: - *slabšalno* neroden, nespreten človek >šluti

šment [šmènt]: **1.** - *kletvica za podkrepitev neugodnega dogodka* (o ti šmènt ti, zdè m je pa še ávtubus ušòv) **2.** - *zmerljivka* (ti šment frdamani)

Izvedeni projekti in LEADER sredstva v obdobju 2007 – 2013 v območju LAS Zgornje Savinjske doline

Mateja Brlec Suhodolnik, predsednica LAS Zgornje Savinjske doline

Ukrepi 4. osi – LEADER spodbujajo odločanje o razvoju posameznih območij po pristopu “od spodaj navzgor”. Ukrepi in aktivnosti te osi so namenjeni krepitvi lokalnih razvojnih pobud, ob tem pa tudi doseganju ciljev 1., 2. in zlasti 3. osi.

Lokalna akcijska skupina, LAS – Društvo za razvoj podeželja Zgornje Savinjske doline (LAS), je bila s strani Ministrstva za kmetijstvo in okolje (MKO) v letu 2009 prepoznana kot delujoča LAS. Na podlagi tega so ji bila vsako leto z Odločbo o LIN/NIP dodeljena sredstva za izvedbo projektov in vodenje LAS. V letu 2013 je bila od vseh 33 LAS v Sloveniji prepoznana kot najuspešnejša, zato so ji bila dodeljena še dodatna, t. i. nagradna sredstva. Skupaj ji je bilo, v obdobju 2007–2013, dodeljenih 853.137,23 EUR LEADER sredstev, 703.215,37 EUR za izvedbene projekte in 149.921,86 EUR za vodenje in upravljanje LAS. Do maja 2014 smo izkoristili 82,20 % vseh LEADER sredstev.

Občine Zgornje Savinjske doline so v obdobju 2007–2013 prispevale skupaj 141.415,08 EUR sredstev za vodenje in upravljanje LAS. Vodenje LAS občine sofinancirajo na podlagi pogodbe, razen Občine Rečica ob Savinji, ki sofinancira vodenje in upravljanje LAS preko vsakoletnega javnega razpisa. Administrativno vodenje LAS pogodbeno izvaja Zavod Savinja. Vse odločanje glede izbora izvedbenih projektov je na strani upravnega odbora LAS, katerega člani

so območja cele Zgornje Savinjske doline, predstavniki vseh sedmih občin, predstavnikov nevladnih organizacij in gospodarstva. V dosedanjem obdobju je bilo izvedenih pet javnih pozivov za nabor projektov. Skupaj je na pozive prispelo 67 projektnih predlogov, od katerih bo 32 projektov sofinanciranih. Štirje projekti so še v izvajanju in se zaključujejo poleti 2015.

Celotna vrednost zaključenih in sofinanciranih projektov je 809.821,50 € od tega je

Foto: Rudi Jezernik

V projektu Od drevesa do zibelke so razvijali nove lesene izdelke

bilo 537.344,37 € LEADER sredstev in 263.577,18 € lastnih sredstev nosilcev projektov.

Po uspešnem zaključku vseh projektov pričakujemo še okrog 150.000 € LEADER sredstev.

Na območju občine

Solčava je bilo izvedenih devet projektov. En projekt je še v izvajanju, eden pa je v administrativni kontroli. Skupna vrednost projektov, ki so bili izvedeni in za katere smo že prejeli pričakovana sredstva iz naslova LEADER, je 250.880,00, od tega 197.000,00 LEADER sredstev. Celovito gledano, je bilo preko 30 odstotkov vseh dodeljenih LEADER sredstev vloženih na območju občine Solčava.

V prihodnjem obdobju se nam obetajo spremembe – Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost CLLD

Ivica Orešnik, strokovna sodelavka na Zavodu Savinja

Mateja Brlec Suhodolnik, predsednica LAS Zgornje Savinjske doline.

Že aprila 2014 je takrat še Ministrstvo za kmetijstvo in okolje pripravilo spremembo Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike

Slovenije za obdobje 2007–2013 v letih 2011–2013. Uredba med drugim določa, da se vsa pooblastila pregleda in kontrole LEADER projektov prenesejo na Agencijo RS za kmetijske trge in razvoj podeželja. Za vse LAS-e po Sloveniji predstavlja to kar veliko spremembo in posledično administrativno obremenitev. Upamo, da ne tudi finančnih negativnih posledic. Za naš LAS – Društvo za razvoj podeželja Zgornje Savinjske doline še posebej, saj zaradi odobrenih dodatnih nagradnih sredstev še v tem času zaključujemo projekte, ki so bili del Programa razvoja podeželja za leto 2007 – 2013. V tem obdobju čakamo na zaključek še petih izvedbenih projektov, dva izvedbena projekta sta v administrativni kontroli.

Slovenija ima več kot dvajsetletne izkušnje z izvajanjem programov celovitega razvoja podeželja in aktivnim vključevanjem lokalnih skupnosti in prebivalstva v razvojno načrtovanje. Zgornja Savinjska je bila pri tem doslej vedno uspešna in prodorna.

Kako pa naprej?

Trajnostni koncept razvoja kmetijstva z opredeljenimi strateškimi cilji bo izveden v okviru Programa razvoja podeželja RS 2014–2020

z uresničitvijo šestih prednostnih nalog Unije, opredeljenih v Uredbi za razvoj podeželja:

- Spodbujanje prenosa znanja in inovacij v kmetijstvu, gozdarstvu in podeželskih območjih
- Krepitev konkurenčnosti vseh tipov kmetijstva ter vitalnost kmetij
- Spodbujanje organiziranosti živilske verige in upravljanje s tveganjem v kmetijstvu
- Obnavljanje, ohranjanje in krepitev ekosistemov, odvisnih od kmetijstva in gozdarstva
- Spodbujanje učinkovitosti virov ter podpora premiku k nizkoogljičnemu in klimatsko prožnemu gospodarjenju v kmetijskem, živilskem in gozdarskem sektorju
- Spodbujanje socialne vključenosti, zmanjšanje revščine in ekonomski razvoj podeželskih območij.

V nadaljevanju naj bi se model lokalnega razvoja, ki se v okviru pobude LEADER na podeželju že izvaja (tudi pri nas) razširil v »lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost« – pri tem je mišljena lokalna skupnost (kratica CLLD), kar je izraz,

ki ga uporablja Evropska komisija, da bi opisala pristop »**od spodaj navzgor**«, ki je v popolnem nasprotju s tradicionalno razvojno politiko „od zgoraj navzdol“.

V okviru lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, lokalni prebivalci prevzamejo nadzor in vzpostavijo lokalno partnerstvo, ki oblikuje in izvaja celovito razvojno strategijo. Namen strategije je graditi na družbenih, okoljskih in gospodarskih prednostih ali „dobrinah“ skupnosti, namesto le kompenzirati za njene pomanjkljivosti. V ta namen je partnerstvu dodeljeno dolgoročno financiranje, pri čemer se lokalni prebivalci sami odločijo, kako bodo porabili sredstva. Princip, po katerem smo že delovali v okviru LAS.

V Sloveniji so se za izvajanje skupnega pristopa CLLD odločili trije skladi, in sicer Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (v višini 41 mio EUR EU dela), Evropski sklad za regionalni razvoj (v višini 30 mio EUR) in Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (v višini 5 mio EUR). Tri resorna ministrstva so podpisala partnerski sporazum, znotraj katerega bo potrebno usklajevanje med vsemi zadevnimi skladi. Imenovan naj bi bil koordinacijski odbor, ki bo

skrbel za pripravo skupnega izvedbenega nacionalnega predpisa. V tem predpisu bodo podrobneje opredeljeni tudi pogoji in postopki za izbiro in potrditev lokalnih akcijskih skupin (LAS), obvezna poglavja strategije lokalnega razvoja, finančne določbe in obveznosti v zvezi z izpolnjevanjem pogojev pristopa CLLD.

Čeprav se programsko obdobje 2007–2013 zaključuje, je še premalu napovedati, kako bo natančneje potekal LEADER program oziroma CLLD

v novem programskem obdobju. Najprej bo zaradi podpisanega sporazuma potrebno veliko usklajevanja na nacionalnem nivoju ter nenazadnje tudi na lokalnem nivoju.

*»Življenje je izzivalna pustolovščina ali pa nič. Če se svobodnega duha spopademo z usodo, smo nepremagljivi«
(H. Keller)*

Zibelko za projekt Od drevesa do zibelke je izdelal Martin Slapnik

Foto: Rudi Jezernik

Turistični obisk TIC-a Rinka v letu 2014

Darja Knez

TIC Rinka je v obdobju od januarja do konca novembra 2014 obiskalo preko 8500 obiskovalcev (brez domačinov). Med obiskovalci TIC-a Rinka je bilo največ Slovencev, sledijo pa Izraelci, Nemci, Nizozemci, prebivalci Velike Britanije ...

Do konca meseca novembra je Center Rinka obiskalo preko 130 skupin, od tega jih je le 65 najelo lokalnega vodnika za vodenje po Solčavskem ali demonstratorja

za predstavitev filcanja. Vodenja in predstavitve je izvajalo skupaj 17 lokalnih vodnikov, demonstratorjev in animatorjev.

Ostale aktivnosti Centra Rinka

S pomočjo Občine Solčava in Žige Židana iz Kranjske Gore smo v aprilu pripravili skupne vikend pakete v času Festivala gorskega lesa. Za pripravo in usklajevanje je bilo potrebnega precej časa in energije. Merljivih učinkov akcije sicer ni bilo, zagotovo pa je to dobra podlaga za nadaljnje delo na skupnih turističnih programih.

V sodelovanju z lokalnimi vodniki in animatorji smo razvili nekaj novih turističnih programov in prenovili že delujoče programe.

V prvi polovici leta smo dosegli uskladitev z Logarsko dolino d.o.o. za skupno uporabo imena in logotipa Logarska dolina Solčavsko. Poteka pa tudi usklajevanje za pripravo skupnega spletnega mesta www.logarska-solcavsko.si

Za potrebe turistične promocije in informiranja smo pripravili in delno natisnili naslednje tiskovine: informativna mapa Logarska dolina Solčavsko, zgibanka Turistična ponudba, zgibanka Center Rinka, karta pohodniških poti, zgibanka Cerkev na Solčavskem. Ves čas pa smo skrbeli tudi za informiranje o turistični ponudbi preko spleta in direktne e-pošte. Za ta namen smo pripravili splošne ponudbe programov za skupine in kulinarčne

menije za skupine, kamor so vključeni vsi turistični ponudniki s Solčavskega.

Ves čas je potekalo dopolnjevanje in vpis novih turističnih ponudnikov v Centralni rezervacijski sistem (CRS) v povezavi s slovensko turistično organizacijo SPIRIT in ponudnikom CRS podjetjem Feratel. Na dopolnjevanju in ažurnem spremljanju rezervacij je delala javna delavka.

V marcu smo začeli s sistematičnim delom na socialnih omrežjih (Facebook, Twiter, Google+ ...).

Pripravili smo strategijo dela na socialnih omrežjih za Facebook in se aktivno lotili spreminjanja profilov ter priprave novičk in koledarja objav ter skrbeli za izobraževanje zaposlenih (CRS, STIP, Google Adwords, Facebook...).

Sprotno dopolnjevanje in

ažuriranje spletnih strani www.solcavsko.info, kjer beležimo zmeren porast obiska, objavljanje novosti in dogodkov ter ažuriranje informacij o turistični ponudbi solčavskega na spletnem portalu www.slovenia.info.

Promocija Solčavskega – sodelovanje na sejmih in borzah

Januar 14

- **Ferienmesse Dunaj / Avstrija** : Solčavsko se je predstavilo v okviru stojnice EDEN destinacij v Sloveniji – SPIRIT (informator)
- **Turizem in prosti čas Ljubljana** Solčavsko se je predstavilo v okviru stojnice EDEN destinacij v Sloveniji –SPIRIT (vse dni informator, animacija, ponudniki)

Februar 14

- **BIT Milano / Italija**

Solčavsko se je predstavilo v okviru stojnice EDEN destinacij v Sloveniji – SPIRIT (informator)

- **Sejem F.R.E.E München / Nemčija** Predstavitev zainteresiranih ponudnikov – informatorka Urška Lenar

Maj 14

- **Slovenska turistična borza SIW, Nova Gorica** Solčavsko se je predstavljalo v okviru predstavitev EDEN destinacij (informator)
- **Predstavitev v Dresdnu / Nemčija** Predstavitev območja in zainteresiranih ponudnikov – informatorka Urška Lenar

Julij 14

- **Predstavitev na Domžalski tržnici »Dobrodošli v Domžalah«** – predstavitev Solčavskega z animacijo in glasbo

Foto: Anja Jezernik Knaus

Članice društva Bicka so razstavile polstena oblačila s preteklih modnih revij

Študijske ture tujih

novinarjev smo organizirali in izvedli v povezavi s partnerji: SPIRIT, G&S Promotion, Logarska dolina d.o.o. in turističnimi ponudniki Solčavskega.

Za novinarje smo pripravili prenovljene promocijske DVD-je s slikami, filmi, promocijskimi besedili ter jih ves čas spremljali.

- Beloruski novinar – Film o Sloveniji

- Hrvaški novinarji iz različnih medijev (6 oseb)

<http://www.24sata.hr/putovanja/savinjska-dolina-sjajan-uzor-i-recept-kojeg-moramo-kopirati-356935>

www.business.hr stran 20,21:
Savinjska dolina: TURIZAM
KAO ČUVAR TRADICIJE I
POKRETAČ ODRŽIVO

RAZVOJA UZ POMOČ EU FONDOVA

<http://varazdinske-vijesti.hr/magazin/putopis-od-slovenije-u-turizmu-hrvatska-moze-puno-nauciti.html>

sobotna priloga Jutranjeg lista
GloriaIN: Zeleni zov Logarske
doline

www.fijet-croatia.com –
Hrvatski novinarji u Sloveniji, u
Savinjsko Šeškoj dolini

- Novinarka vodnika Rough
Guide – Priprava vodnika za
Slovenijo

- Srbski novinarji iz različnih
medijev (5 oseb)

<http://www.telegraf.rs/vesti/1096787-aktivan-odmor-u-sloveniji-priroda-vas-zove-da-u-njoj-uzivate-foto-video>

- Corno van den Berg,

Nizozemska

<http://www.droomplekken.nl/specials/hoogtepunten-van-slovenie.html>

- Hazi Bernadett, Madžarska

<http://www.mozgasvilag.hu/turazas/turautak/potocka-zijalka-barlang-turaszloveniaban/>

- Friedrich Graf, Avstrija

<http://www.besserlaengerleben.at/reiseangebote/pure-naturerleben-in-den-bergen-sloveniens.html>

Ob dogodkih ali posebnih priložnostih smo poskrbeli tudi za radijska javljanja na različnih radijskih postajah: Radio Slovenija, Radio Velenje, ORF idr. Spremljali smo tudi Slovenske novinarje.

Foto: Mojca Ošep

Nejka Selišnik je v Rinki predstavila veliko zanimivih ilustracij zgodb

22. Solčavski dnevi

Marko Slapnik

Kot že tradicionalno so tudi letos Solčavski dnevi potekali zadnji vikend v juliju.

Otroci so pri farovškem hlevu ustvarjali na delavnici s priznanim ruskim slikarjem Jurijem Kravcovom.

Ves vikend so obiskovalci lahko opazovali kuhanje oglja v Logarski dolini. Odprte so bile razstave ročnih del Solčavanov, zdravilnih zelišč in metuljev. V Lovskem domu pa je bila na ogled razstava 'Divjad na Solčavskem'. Polstene izdelke solčavskih filcark so si obiskovalci lahko ogledali v prostorih društva Bicka, v Ateljeju Majnik pa filcane, pletene, kvačkane in vezene izdelke za dom in osebno rabo. V Centru Rinka smo odprli razstavo karikatur Nejke Selišnik, ki so vezane na zgodbe s Solčavskega. V cerkvi Marije Snežne je nastopil Slovenski citrarski kvartet, ki je požel bučne aplavze obiskovalcev. Ljubitelji nočnih metuljev so se v mraku zbrali v Logarski dolini pri Domu planincev in opazovali nočne leteče obiskovalce z razlago Jozefa Debetsa. Obiskovalcem je

bila na voljo posebna akcijska ponudba soteskanja v slapu Cuc, vožnje s kajaki po Savinji, mini rafta s fanti iz Doline avantur.

Na prireditvenem prostoru so se obiskovalci lahko poskusno zapeljali z električnimi vozili: klubskim električnim vozilom, osebnim transporterjem, skuterji in električnimi kolesi. Na voljo je bila tudi delavnica polstenja. V Centru Rinka smo pripravili kulturno kulinarični večer z degustacijo lokalnih specialitet z naslovom »Solčavsko skozi čas«. Člani Kulturnega društva Solčava so ob spremljavi citer uprizorili dramatiziran sprehod skozi zanimive dogodke v zgodovini Solčavskega, ob tem pa je v prostoru zadušalo po hrani, ki je bila in se še

Foto: Mojca Ošep

Kuharska delavnica z Binetom Volčičem je privabila množico obiskovalcev

vedno znajde na mizah Solčavanov. V nedeljo je bil na programu voden ogled Fidovega gaja, v Solčavi pa so zaživele stojnice s ponudbo

Foto: Marija Šukalo

V solčavski cerkvi so ponovno zazvene le citre

Foto: Marko Slapnik

V Logarski dolini so kuhali oglje

Foto: Marko Slapnik

Kulturno društvo je pripravilo kratko igro, Fanika pa jedi. Oboje je bilo odlično

Foto: Matevž Cmager

Obiskovalci so lahko preizkusili različna električna vozila.

Foto: Mojca Ošep

Letos so bile razstave metuljev, zelišč in ročnih del prvič v župnišču

domačih izdelkov. Vzdušje so popestrili animatorji z zabavnimi etno fletno igrami ter domači muzikanti s prešernimi vižami.

V Centru Rinka je bila na ogled multimedijška predstavitev Solčavsko – sprehod v naročje Alp, pri planšarji v Robanovem kotu pa tradicionalno kuhanje

masovnika. Priznani slovenski kuhar Bine Volčič je prikazal način priprave domačih testenin z dimljeno postrvjo in kozjim sirom ter s hrenovo omako, nato pa še pripravo srninega tartarja, torej surovega srninega hrbta. Sledila je dobro obiskana degustacija. Nedeljsko popoldne so popestrila tudi električna vozila podjetja

Legro na prireditvenem prostoru v Solčavi: testne vožnje, izposoja in tekmovanja z električnimi vozili.

Solčavski dnevi se težko kosajo z množično obiskanimi prireditvami v tem času v okolici, lahko pa ponudijo posebne, pristne vsebine, ki si jih sodobni turisti želijo.

4. Festival ovčje volne BICKA

Marko Slapnik

V petek smo odprli razstavo „**Nosim polstena oblačila**“, ki jo je v Centru Rinka pripravilo Društvo solčavskih filcark Bicka. Sledil je **večer pripovedovanja zgodb ob ognju: »Jes pa vem za eno zgodbo o Bicki«**, v izvedbi KD Solčava, KUK Potovke in Centra Rinka.

Na kvatno soboto so se domačini zbrali pri Knezu in že zarana odšli po ovce na Strelovec. Sledil je prigon ovc s planine, striža in nato sortiranje volne.

V soboto in nedeljo so si obiskovalci lahko privoščili **kulinarična razvajanja** na turističnih kmetijah, v gostiščih, planinskih domovih in restavracijah. Za ta namen smo v okviru projekta **Iz narave na krožnik** pripravili kulinarični zemljevid.

Predstavniki Inštituta KON-CERT so v Centru Rinka pripravili predstavitev:

Foto: Anja Jezernik Knaus

Modna revija solčavskih filcark je bila zelo dobro obiskana

Pridobitev certifikata za bio tekstilne/volnene in usnjene izdelke. Društvo solčavskih filcark Bicka pa je pripravilo **mini delavnico ‚Od ovce do izdelka‘**, kjer so udeleženci lahko sledili procesu predelave volne, in **‚ta pravo‘ delavnico polstenja.**

Zvečer so bili v Centru Rinka na ogled **filmi o jezersko-solčavski ovci in njeni volni**. Zatem pa smo uživali na **kulturno-kulinaričnem večeru z degustacijo solčavskih jedi**. **»Bicke moje, pčej, pčej...«** so nekdanji pastirji klicali svoje ovce, mi pa smo

Foto: Anja Jezernik Knaus

Solčavske filcarke so pripravile več delavnic in prikazov predelave volne

Foto: Mojca Ošep

Jagnjetina in druge dobrote so se odlično podale h kulturnemu programu

ob spremljavi Klemnovih citer sledili njihovim zgodbam. V simpatično pripoved sta jih povezala Nejc in Doroteja. Sledili so mamljivi okusi solčavskih dobrot.

V nedeljo, 21. septembra, so na Tržnici volnenih izdelkov izdelovalci predstavljali

najrazličnejše polstene, pletene in druge volnene izdelke, ovčje kože, barvano volno in druge zanimivosti, povezane z ovcami.

V dvorani Zadružnega doma je obiskovalce kot vedno doslej navdušila modna revija z naslovom: **Ročno polsteni modni dodatki**, ki jo že tradicionalno pripravlja Društvo solčavskih filcark Bicka.

Modni reviji je v dvorani sledila **predstavitev projekta Lanatura**, predstavnikov KGZS Nova Gorica. Pred dvorano pa so solčavske filcarke pripravile **prikaz polstenja** - od volne do polstene izdelka (krtačenje, barvanje, filcanje). V Centru Rinka pa je popoldne potekalo **Prijateljsko srečanje polstilk (filcark) od vsepovsod**.

Foto: Anja Jezernik Knaus

Dejan in Nejc sta zabavala obiskovalce stojnic s špasnimi igrami

V vasi so se med stojnicami poleg zanimivih predstavitev odvijale **zabavne pastirske igre**, vzdušje pa so popestrile **vesele viže domačih muzikantov**.

Popoldne je bilo v dvorani Zadružnega doma dobro obiskano tudi **srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž »Pod to goro zeleno«**, ki jo JSKD vsako leto pripravlja z namenom ohranjanja ljudskega petja in igranja. Na letošnjem srečanju, ki so ga pripravili območni izpostavi Mozirje in Velenje ter Center Rinka, se je predstavilo 10 ljudskih sestavov iz Zgornje Savinjske in Šaleške doline.

V soboto in nedeljo so bile na ogled tudi: **razstava polstenih izdelkov Bicka** v Zadružnem domu, **razstava »Nosim polstena oblačila«** v Centru Rinka, **razstava ročnih del in metuljev** v župnišču, **prikaz izdelave izdelkov domače in umetnostne obrti** v Ateljeju Majnik.

Festival ovčje volne Bicka iz leta v leto pridobiva na veljavi in kvaliteti. Za naslednje leto načrtujemo večji in bolj odmeven dogodek, tudi zaradi desete obletnice ponovne oživitve filcanja na Solčavskem.

Otroške slikarske delavnice s slikarjem Jurijem Kravcovom

22. Solčavski dnevi – poletni festival na Solčavskem

25.–27. julij 2014

Vida Matk

Nastale so prave umetnine!

Ustvarjanje je lahko način izražanja, je uprizarjanje okolice, povezovanje spominov in upodabljanje zamisli, lahko je ponavljanje poznanih vzorcev ali le vaja v spretnosti. Predvsem pa je pristno ustvarjanje način povezovanja med notranjim svetom tistega, ki ustvarja, z njegovo okolico in z ljudmi. Ustvarjanje je kot ljubezen, molitev ali pogovor: gradnja mostov med menoj, ki sem ločen in izoliran od okolja v svojem telesu in v svojih mislih, do tebe, ki si mi blizu.

V kratkem času, ki je bil namenjen otroškim slikarskim delavnicam, smo se spoznavali z različnimi tehnikami upodabljanja, še vedno pa je čas na otroških delavnicah namenjen tudi igri, preganjanju dolgčasa, druženju, nagajanju in še kakšni domišljiji. Zagnanost je bila velika in v največjem navalu ustvarjanja je bilo komaj moč ustreči vprašanjem in željam.

Udeležencev na slikarskih delavnicah je bila lepa skupinica (od petnajst do devetnajst otrok), »zasedba« je bila vsak dan drugačna.

Delavnice je vodil Jurij Kravcov, slikar in življenjski umetnik. Jurij je rojen na jugu Rusije, v mestu Millerovo pri Rostovu na Donu. V Rostovu je diplomiral iz dekorativne umetnosti. Živel je v Sankt Peterburgu in v Bolgariji. Sedaj živi in ustvarja v Ljubljani, kjer si je ustvaril družino. Jurij je mož, ljubeč in skrben oče male Karine. Je dober prijatelj in

zanimiv sogovornik. Morda kdo drug doživlja njegova dela drugače, vendar zame izražajo toplino, veselje do življenja, svobodo in skrita hrepenenja.

Vsaka od treh naših delavnic je bila posvečena drugi temi in drugim namenom:

Na petkovi delavnici je vsak izdelal svoj mozaik iz naravnih materialov. Naravne materiale, ki so okrog nas: kamenčki, les, sekanci, perje ... so prstki kaj hitro sestavili v kompozicijo in v zgodbo na podlagi.

Foto: Mojca Ošep

Otroške delavnice pod vodstvom Jurija Kravcova so bile zeli obiskane

Sobotno delavnico je oblikovala tema kulinarike in prehranjevanja. Nastajale so slike in recepti z vodenimi barvami. Pripravili smo tudi tri kratke igre, v katerih je prehrana in prehranjevanje osrednja tema. Naši junaki iz lastnoročno izdelanih lutk na paličicah so nastopali na zaključni predstavi dneva, ki smo jo uprizorili sami sebi in staršem. Eno od predstav so otroci odigrali v ruščini, dragocena izkušnja za nas, da jezik ne pomeni ovire.

Nedeljska delavnica je bila namenjena skupinskemu delu in obeleženju našega farnega praznika ob 750-letnici kipa Solčavske Marije. Nastalo je skupno delo »Solčavska Marija«, ki ga vidite v cerkvi zraven oltarja.

Zagotovo je bilo pri ustvarjanju kar nekaj izzivov za mentorja, pomočnike in ustvarjalce. Prav zanimivo je bilo opazovati nastajanje skupinskega dela, za katero je bilo potrebno sodelovanje. Skupna slika je sestavljena iz devetih platen. Vsako platno je posamezni skupinski izdelek, na katerem so ustvarjali po trije umetniki. V uvodnem delu nas je Mateja Brlec – Suhodolnik popeljala po zgodbi Solčavske Marije. Umetniki so se združili v skupinice in se v skupini sami dogovorili za motiv, Jurij pa je svetoval pri uporabi akrilnih barv, čopičih in platnih.

Mentor je otroke učil kako se naredi mozaik

Foto: Vida M Matk

Dvodnevna likovna delavnica je bila zelo zabavna. Več na zadnji strani

Foto: Vida M Matk

Marsikatera zamisel ali poteza se v trenjih ni uresničila, marsikatera pa je nastala po naključju in bila prepoznana. Tako smo počastili našo priprošnjico in zavetnico Marijo s prelivanjem barv in pestrim sodelovanjem.

Izredna zahvala iz strani vseh sodelujočih gre vsem,

ki so omogočili izvedbo teh slikarskih delavnic: organizatorju Centru Rinka, mentorju Juriju Kravcovu, Špeli Orešnik za pripravo materialov in skrb za dober potek delavnic ter mnogim sponzorjem, ki so darovali material.

2. Festival gorskega lesa v Solčavi

Darja Knez

V petek, 23. 5. 2014, smo ob 18.00 uri v Centru Rinka odprli razstavo lesenih izdelkov Jožeta Strmčnika – Šlangerja z imenom »**Gorska roža**«.

Sobota, 24. 5. 2014, je bila obarvana športno, z vodenimi sprehodi: "**Les je lep, gozd je lepši**", ki so popeljali do izjemnih dreves in odstrli številne skrivnostne vloge gozdov.

Zvečer pa smo v Rinki vrteli kratke filme o lesu, volni in kulinariki.

V nedeljo, 25. 5. 2014, je na prireditvenem prostoru potekala predstavitev lesenih izdelkov in dela z lesom. Kulturni program je potekal pod naslovom »**Les naš vsakdanji**«. Na stojnicah so se predstavljali lokalni in drugi izdelovalci lesenih izdelkov.

Za zabavo so poskrbeli domači muzikanti, Jure Poličnik s svojimi lesenimi igrami ter tekmovalci v hitrostnem kiparjenju z motorno žago. Za otroke pa je bila organizirana delavnica.

V času festivala je bila možnost ogleda razstavnih prostorov društva »Bicka« nad Zadržnim domom ter letošnja posebnost: Oglad

instalacije »Čebele« avtoric Špele Orešnik in Bernarde Kolšek v parku nasproti trgovine. Z njo sta želeli opozoriti, da uporaba raznih pesticidov, kemikalij in gensko spremenjenih rastlin na dolgi rok ne koristi naravi niti nam. Zaradi strupov bodo kmalu umrle vse čebele. Brez čebel ni hrane niti življenja za ljudi.

Organizatorji 2. Festivala gorskega lesa so bili: Center Rinka, Občina Solčava, Kulturno društvo Franc Herle Solčava, Društvo lastnikov v gozdov Tisa, Zavod za gozdove Slovenije OE Nazarje, Savinjsko gozdarsko društvo, Logarska dolina d.o.o., Planinsko društvo Solčava.

Foto: Špela Orešnik

Foto: Špela Orešnik

Solčavski mojstri so razstavili svoje lesene skulpture

Tudi letos so fantje tekmovali v kiparjenju z motorno žago

Očiščevalna akcija v Solčavi

Darja Knez

V soboto, 29. marca 2014, je po dogovoru zgornjesavinjskih občin ter ribiške družine potekala očiščevalna akcija. Akcije smo se udeležili tudi v Solčavi.

Koordinator akcije za Solčavo je bil Center Rinka.

Med 8.00 in 9.00 uro smo se zbrali v Rinki, razdelili rokavice in vreče za smeti ter se razporedili na lokacije, ki smo jih čistili.

Akcija je potekala od 9.00 do 13.00 ure. Za malico v Centru Rinka je poskrbela Občina Solčava.

Udeleženci v akciji so bili člani Ribiške družine Ljubno ob Savinji, PGD Solčava, ki so posodili tudi kombi, ter nekaj prostovoljcev. Ostala društva se niso odzvala.

Vsa društva, šolo in ostale interesne skupine vabimo, da v plan letnega dela vključijo tudi vsakoletno očiščevalno akcijo, saj nam je vsem v interesu, da naš kraj postane lepši in brez odpadkov.

Pohod po poteh Robanovega Joža

je posvečen spominu enega izmed zadnjih slovenskih bukovnikov – ljudi s smislom za pisanje in klenim značajem

Darja Knez

V organizaciji Centra Rinka, Turističnega društva Solčava in Celjske Mohorjeve družbe smo v nedeljo, 6. julija 2014, povabili domačine in ostale obiskovalce na 13. pohod po poteh Robanovega Joža.

Pri kmetiji Roban smo se zbrali ob 10.00 uri in se najprej okrepčali z aperitivom, ki nam ga je postregla Francka.

Krajši kulturni program so organizirali člani KD Franc Herle in z zgodbicami iz zapiskov Robanovega Joža popestrili dogajanje. Franci in Jošt Roban sta nam zaigrala nekaj skladb, zapele pa so Solčavske pevke.

Na planšarji je sledila sveta maša, ki jo je daroval g. Alojzij Ternar, zapel je cerkveni pevski zbor, Alenka Veber (Celjska Mohorjeva družba) pa povedala nekaj misli.

Na planšariji so Drejc in njegova ekipa z dobro domačo hrano poskrbeli, da so se obiskovalci lahko okrepčali.

Velik praznik »solčavske fare«

Ob 750-letnici nastanka kiparske upodobitve Solčavske Marije avgust 2014

Mateja Brlec Suhodolnik

**Popotnik življenja,
postoj v hladu
mogočnih zidov
starodavne cerkve
Marije Snežne v
Solčavi. Odpočij si
telo. Odloži svoja
bremena. V tihoti
neskončnosti in
bližini svetega
se naužij miru
in miline. Tako
okrepčan stopaj
naprej skozi
življenje.**

Solčavska fara je letos avgusta obeležila 750-letnico nastanka kiparske upodobitve Solčavske Marije.

Namen priprave praznovanja je predvsem priložnost za duhovno poglobitev, osvetlitev vedenja in znanja o Solčavski Mariji tako z vidika umetnosti kot duhovnosti. Ob tej priložnosti smo se prebudili v vedenju in osvetlili dejstvo, da je cerkev

Marije Snežne v Solčavi romarska cerkev. Poleg tega pa so »ceremonije potrebne, da je kakšen dan drugačen od drugega«, da se ljudje združimo v skupnih prizadevanjih za dobro kraja in fare.

V tednu pred praznovanjem je potekal misijon. Vsak večer po večerni maši je bilo predavanje in priložnost za duhovno poglobitev. Naš župnik

Viki Košec v sodelovanju s člani župnijskega sveta in ključarji je povabil eminentne predavatelje: p. Kristjana Gostečnika, zaporniškega duhovnika Roberta Friškovca, Branka Cestnika in p. Karla Gržana. Na šentožbočko nedeljo 3. avgusta je bilo slovesno praznovanje: sv. maša z izpostavljenim kipom Solčavske Marije in s procesijo, ki so jo po tradiciji pripravili mladi iz

Stara slika uprizarja gradnjo cerkve v Solčavi in z njo povezano zgodbo

Logarske doline, Matkovega kota in Podolševe (Kotjanci, Ribničani, Proštovci in Zareglanci). Po maši pa so ključarji in člani ŽPS poskrbeli za prijetno druženje.

Tako misijon kot praznovanje je bilo lepo obiskano. Veseli nas, da so v našem dogodku prepoznali dobro stvar tudi »romarji« iz Luč, Ljubnega in drugod.

Župnijska cerkev Marije Snežne v Solčavi je izbrano lepa gotška stavba. Cerkev je bila povečana in znova postavljena v letih 1461 do 1485. Zvonik je bil pozidan šele leta 1710. Stara

Domačini so si lahko kip Marije končno ogledali tudi od blizu

spominska tabla iz tega leta prikazuje, da je ob gradnji zvonika padel delavec s strehe in ostal nepoškodovan.

Leta 1909 je bil zvonik iz baročnega predelan v novo obliko, ki se je skladala s slogom cerkve.

Pred to cerkvijo je na istem mestu stala prejšnja manjša cerkev v romanskem slogu, morda celo že iz sredine 11. stol. V letu 2004 do leta 2014 je župnija Solčava izvedla statično sanacijo z odvodnjavanjem in zunanjo ureditvijo ter delno restavracijo zunanosti cerkve, vključno z restavracijo freske sv. Krištofa.

V našem svetišču pred kipom Solčavske Marije molijo verni že več kot sedem stoletij.

Solčavska Marija

V atiki velikega oltarja župnijske cerkve ima že stoletja mesto Solčavska Marija, kip sedeče Matere Božje, ki je tako v okviru marijanske kakor v najširšem okviru slovenske umetnosti ena ključnih kiparskih upodobitev iz začetka druge polovice trinajstega stoletja, ko je toga romanika počasi začela oživljati osebe in stvari v naravni resničnosti. V Solčavo naj bi bila prenesena iz benediktinskega samostana v Gornjem Gradu. Njen avtor

je bil t.i. Mojster Solčavske Marije, potujoči kipar.

Solčavska Marija naj bi bila prvo Mojstrovo delo poleg Krakovske Marije (Ljubljana) in kipa na portalu Križevniške cerkve na Leechu (Gradec)

V primerjavi s starejšimi Marijinimi upodobitvami je za Solčavsko Marijo značilno, da je obraz, zlasti Marijin, začel oživljati arhaičen nasmešek. Marija je glavo nagnila proti Jezusu. V posebnem dialogu sta Marijino oblačilo in telo. Pomembna na upodobitvi Solčavske Marije je kretnja, kjer Marija Jezusa drži za brado.

Kip je narejen iz peščenca. Njegova višina je 58 cm, širina podstavka pa 23 cm

Legenda pravi, da je hlapec pri oranju njive ob Savinji zadel ob nenavaden kip. Ljudje so se odločili, da bodo na tistem kraju postavili cerkev. Ves zid, kolikor so ga čez dan sezidali, je bil čez noč predejan na hrib nad vasjo.

Tako je bila solčavska cerkev postavljena na hribu nad vasjo, kjer se je ohranjala morda celo tisočletje.

Kraj, kjer se stoletja daruje trpljenje in veselje, kjer se stoletja združuje toliko zaupanja, molitve, vere in upanja, je že sam po sebi SVETI KRAJ.

24. oktobra 2014 smo se združili v spominu

Mateja Brlec Suhodolnik

Občina Solčava je bila organizator spominske prireditve ob 70. obletnici požiga Solčave, v soorganizaciji z Združenjem borcev za vrednote NOB Mozirje, Krajevno organizacijo Solčava. Rdeča nit je bila vlečena s strani Francija Podbrežnika. Celotna prireditev pa izvedena s pomočjo in v sodelovanju številnih, številnih Solčavanov: otroci in učiteljice POŠ Solčava, Solčavske ljudske pevke, PZ Tisa, Dejan, Nejc, Luka, Kristina in Ana Golob, Gašper, Bernardka. Sceno, ki je bila preprosto solčavsko zgovorna, je pripravila Špela s pomočjo Tine, Robija in fantov - delavcev na javnih delih, zvok, film, snemalec, vabila... Vsega skupaj čez 50 vključenih, kar je 10 % prebivalcev Solčave.

Pri snovalcih prireditve so imele vsebine čas za zorenje. Namen je bil z vsebino in dovršenostjo sosledja tudi spremljajočih točk in nastopajočih, zajeti širino in brezkončne globine okoliščin in sledi dogodka pred 70 leti;

razdvojenost, strah, mraz, bolečine, lakota, izgube, smrti, ločitve, nerazumevanje,

Foto: Marija Šukalo

Občina, kulturno društvo, solčavski otroci, muzikanti, pevci in pevke ter številni drugi domačini so se združili v spominu na grozo izpred 70 let

Foto: Marija Šukalo

Nastopajoči so marsikaterega domačina ganili do solz

dvom, nezaupanje ... Naj razume, kdor more.

Pogum, moč, solidarnost, odločnost, pripadnost, zanos....življenje, ŽIVLJENJE...

Na prireditev smo organizatorji vabili naše

občanke in občane, izseljene Solčavane po Sloveniji, ljudi po predlogu soorganizatorjev Združenja borcev za vrednote NOB, krajevne organizacije Solčava, ljudi po principu, s kom smo po dosedanjem izkustvu

občani občine Solčava in inštitucija Občina Solčava poslovno - upravljavsko ali bivanjsko globlje povezani. Gre za dejstva našega kraja in krajanov, ki so v mnogočem oblikovala kraj, prebivalce in usmerjala tok razvoja.

»Vračamo se v preteklost, a obenem v še večji meri

stremimo k prihodnosti. Kajti spominjanje strašnih vojnih dni, (še posebej) tistih izpred sedemdesetih let, ne prinaša zgolj spomina na žalost in trpljenje, ampak je z njim, pa naj se sliši še tako protislovno, povezan tudi spomin na dobro. **Na tisto dobro v ljudeh, ki presega vse ideologije in politike, ki je**

nadčasovno in univerzalno.

In ki v obliki medsebojne solidarnosti, pomoči in skrbi za sočloveka, pride najbolj do izraza ravno takrat, ko je najhuje.«

»Trpkost solčavskega 24. okt. pred 70 leti naj bo spomin za vse rodove. **Spomin, ki združuje in ne razdvaja.**«

Društvo solčavskih filcark BICKA

Špela Orešnik

Ste se letos kdaj spomnili na društvo solčavskih filcark Bicka in volnene izdelke? Nekoliko manj smo se predstavljale na sejnih, naši prostori v Solčavi pa so bili vse poletje odprti za obiskovalce. Sezono smo tudi letos zaključile s festivalom volne.

Že lani sem omenila ročno filcane 3D ilustracije za knjigo Gori, doli, sem in tja. V maju ste jih lahko videli v centru Rinka, junija so bile razstavljene v galeriji v Mozirju, konec jilija pa v Fašunovi hiši na Ljubnem. Upamo, da jih boste lahko videli še kje.

Društvo Bicka je v tem letu izvedlo nekaj delavnic po Sloveniji, sodelovalo z Ljudsko univerzo Velenje, obiskalo

sejme v Ljubljani, Celovcu, Domžalah, Logarski dolini, Solčavi, nedavno pa tudi kmetijski sejem v Gornji Radgoni. Na slednjem smo se srečale in poklepetale z znanci z Zveze društev rejcev drobnice in drugimi razstavljalci. Prvič smo videle tudi plakate s predstavitvijo slovenskih pasem ovc, ki so jih pripravili v okviru obsežnega projekta Lanatura. V tem projektu smo tudi sicer sodelovale z izvedbo celodnevne delavnice filcanja v Novi Gorici in pa kot članice strokovne komisije pri natečaju v Idriji.

Članice društva rade ustvarjamo, zato smo tudi letos prispevale velik del programa na festivalu volne, ki se je v Solčavi odvijal tretji vikend v septembru. Že prvi

Foto: Mojca Ošep

Vsaka filcarka je ideje našla drugje. Terezijo Pahovnik so navdihnile vrtnice

dan smo v Rinki pripravile razstavo »Nosim polstena oblačila«. Tako smo še enkrat pokazale naše kreacije z zadnjih dveh modnih revij. Za vedoželjne smo pripravile dve delavnici in prikaz predelave volne. Povabile smo tudi filcarke iz cele Slovenije, ki so v nedeljo svoje izdelke

Foto: Mojca Ošep

Solčavska dekleta so predstavila oblačila gostij s Hrvaške

Foto: Mojca Ošep

Poleg deklet so volnene dodatke nosile tudi ustvarjalke same

ponujale na stojnicah v centru vasi. V nedeljo ob 11. uri smo napolnile dvorano, saj so si mnogi želeli ogledati že kar tradicionalno modno revijo. To leto smo predstavile novo kolekcijo polstenih modnih dodatkov. Na reviji so se predstavile tudi naše gostje Goranske vunarice iz Ravne Gore na Hrvaškem ter dve (skoraj) domačinki: Darja iz Šmihela in Nada iz Mozirja. Ob koncu festivala smo se na srečanju polstilk vse skupaj tudi malo bolje spoznale.

Vabljeni na festival tudi prihodnje leto, ko bomo praznovali 10 let delovanja.

Goranske vunarice so nas v začetku novembra povabile na njihov prvi festival volne v Ravno Goro. Seveda smo jih z veseljem ponovno obiskale. S pomočjo turističnega društva so dvodnevni dogodek odlično organizirale. Lahko so nam za vzgled, saj so poskrbele res za vse. V dvorani smo imeli stojnice, na katerih smo spoznale nekaj najboljših hrvaških polstilk. Na filcarski delavnici pa smo vse filcarke skupaj ustvarile doooooolgo sliko, ki bo krasila njihove prostore. Med delom smo spremljali kulturni program ter se do večera zabavali ob živi glasbi.

Poskrbeli so, da ni bil nihče lačen, saj je bil kotiček z domačimi dobrotami vedno na razpolago. Zadnji dan so nas pred odhodom še pogostili ter nam pokazali bližnjo kmetijo, na katero so vsi ponosni, saj ima zelo staro žago in mlin, ki ju je včasih poganjala voda iz bližnjega jezera, danes pa elektrika. Poslovile smo se s pesmijo in željo, da se kmalu spet vidimo.

Včasih si zadamo več, kot lahko izvedemo, zato bi bile vesele tudi novih aktivnih članov. Sicer pa nas lahko spremljate na FB.

Foto: Špela Orešnik

...malo pa so se zabavale

Foto: Špela Orešnik

Na festivalu volne v Ravni gori so filcarke malo delale...

ŠPORT JE ŠPAS!

Jasmina Štifter

Letošnje leto je bilo na športnem področju zelo pestro in raznoliko. V zimskih in pomladanskih mesecih smo rekreacijo organizirali kar pet dni v tednu: ženske so pod vodstvom Melite Cigala v dveh skupinah telovadile v šoli v Solčavi, ob ponedeljkih smo organizirali igranje odbojke v Lučah, ob četrtnih smo se pomerili v košarki, ob nedeljah pa smo nogomet igrali v Športni dvorani v Nazarjah. Poleg tedenske rekreacije smo v februarju organizirali tudi turnir v kegljanju v Kegljšču na Ljubnem.

S prihodom pomladi je postalo bolj pestro tudi dogajanje na igrišču. Naše ekipe so sodelovale na Ligi malega nogometa v Lučah (2 ekipi), kjer smo osvojili 2. in 7. mesto, na Ligi malega nogometa na Ljubnem, ekipa je osvojila 3. mesto, na Ligi malega nogometa v Radmirju, kjer smo zasedli 4. mesto, veterani pa so postali zmagovalci Zgornjesavinjske veteranske lige v malem nogometu. Organizirali smo že 17. Turnir zaselkov. Najprej so se na njem pomerili otroci, ženske so igrale proti veteranom, nato pa je sledil moški turnir, ki

ga je tokrat osvojila ekipa z Gmajne. Skupaj se je na turnirju pomerilo več kot 80 nogometašic in nogometašev. Kot zanimivost lahko povemo, da v 17 letih, odkar prirejamo turnir, še nobena ekipa ni zmagala trikrat zapored, da bi s tem prehodni pokal dobila v trajno last.

V mesecu juliju smo priredili Veteranski turnir v nogometu na travi, ki je potekal na domačiji Gričar. Udeležile so se ga ekipe Avtohiša Vrtač iz Šenčurja, veterani NK Šenčur, Klub 81 Šmartno ob Paki in ekipa ŠD Solčava, ki je zasedla 1. mesto. Na Pokljuki smo sodelovali na Oviratlonu. Prebijali smo se skozi

blatne kopeli, nosili drva, se plazili pod električno žico in z nasmehom na obrazu premagovali še druge ovire, ki so nas čakale na 8 kilometrov dolgi progi.

Sledil je že 14. Memorial Ipavec - Gregorc, ki ga prirejamo v spomin na naša žal preminula člana in prijatelja Darka Ipavca in Slavka Gregorca. Na njem se je pomerilo 12 ekip, v kolikor bi imeli na razpolago več časa, pa bi Solčavo obiskalo še več nogometašev. Turnir je z odlično igro osvojila ekipa Anzi bar, drugo mesto je zasedla ekipa »Gostilna pri Kumru«, tretje pa ekipa ŠD Raduha iz Luč. Ženski turnir

Športno društvo je pripravilo tudi šolo nogometa

Foto: Jasmina Štifter

Oviratlon na Pokljuki

Foto: Jasmina Štifter

v nogometu je zaradi slabega vremena žal odpadel.

Tudi preostanek poletja je bil poln aktivnosti. Na turistični kmetiji Ambrož Gregorc smo igrali odbojko na mivki. Naše ekipe so se udeležile naslednjih turnirjev: ženska ekipa je sodelovala na turnirju na Rečici ob Savinji, moška pa na turnirju v Tinjah, kjer smo med tridesetimi ekipami

osvojili 4. mesto, na turnirju v Lučah ter na dobrodelnem turnirju v Črni na Koroškem. V avgustu in septembru smo za otroke organizirali šolo nogometa, na kateri so se otroci pod vodstvom Rajka Rudnika učili osnov nogometa. Šolo smo zaključili s turnirjem otroških ekip, ki se ga je udeležilo kar 22 mladih nadobudnih nogometašev.

V mesecu septembru smo zopet začeli sodelovati v ligah malega nogometa ter organizirali rekreacijo v telovadnicah. V novembru smo priredili že tradicionalno tekmo v odbojki, na kateri se ženske pomerijo z moškim. Tokrat so največ odbojkarskega znanja pokazali veterani. Pridružite se nam lahko na telovadbi za ženske, pri igranju odbojke, košarke ali nogometa.

Kot ste lahko prebrali, je ponudba športnih aktivnosti v Solčavi pestra. Ob tej raznolikosti boste le težko našli izgovor, da se ne udeležite katere izmed aktivnosti in s tem naredite kaj dobrega za svoje telo. Vsekakor nam na športnem področju tudi pozimi ne bo dolgčas!

V kolikor bi želeli »migati« z nami, se nam lahko pridružite na:

- telovadbi za ženske (kontakt Melita Cigala),
- igranju odbojke (ponedeljki od 19:30 do 21:00 v Lučah),
- igranju košarke (četrтки od 18.00 do 19:30 v Lučah),
- igranju nogometa (nedelje od 16:00 do 18:00 v Nazarjah).

Solčavski fantje so se udeležili dobrodelnega turnirja v Črni na Koroškem

Foto: Jasmina Štifter

Otroški turnir v nogometu

Foto: Jasmina Štifter

Društvo kmetič Zgornje Savinjske doline Aktiv Solčava

Predsednica Aktiva Solčava in sodelavke

Delovanje društva v letu 2014

Aktiv Solčava šteje 43 članic. Poleg dveh izobraževalnih tečajev na temo priprave žitaric s celega sveta in priprave potic smo se lahko udeležile izleta, ki ga je organiziralo Društvo kmetič Zgornje Savinjske doline, ter proslave in zabavnega srečanja ob materinskem dnevu.

Kot vsako leto smo članice Aktiva Solčava tudi letos organizirano sodelovale na številnih prireditvah v Solčavi kot tudi zunaj meja (Avstrija).

Naše izdelke je bilo mogoče kupiti na prireditvah: Solčavski turistični dnevi, festivalu lesa in volne, ob srečanju upokojencev v Solčavi, na sejmu pred hotelom Plesnik, na sejmu Kopla kaša v Železni Kapli in v decembru tudi na koncertu v Logarski dolini.

Znamo pa se tudi poveseliti. Zaključek lanskega leta smo tako januarja 2014 obeležile s skupno večerjo ob soju sveč.

V mesecu oktobru smo se podale na kratek potep. Obiskale smo kmetijo Ločan pri Topolšici. Ta kmetija se ukvarja z rejo krav molznic, za

katere so v letu 2013 dogradili moderniziran hlev z molznim robotom. Zanimiv ogled.

Dan smo nadaljevale bolj športno – na bovlingu v Celju, zaključile pa z večerjo v Novem Celju. Galerija okusov je vsekakor restavracija, ki ponudi nekaj več. Bile smo navdušene.

Pred nami je novo leto. Želimo, da bi bilo za vse naše članice ustvarjalno, polno pozitivne energije in skupnega sodelovanja v dobro nas vseh in vsake posameznice.

Kako kulturni smo bili letos Solčavani?

Dejan Ilovic

Lepo je sesti za računalno in obuditi spomine na preteklo sezono dela Kulturnega društva Franc Herle Solčava. Spomine na vaje, dogodke v zaodrju ter seveda trenutek (ki ga tisti, ki smo kdaj stali na odru, najbolj cenimo), ko se proslava, igra ali katera druga

prireditev uspešno zaključijo in se od srca odvali kamen dvoma.

Kot vsako leto smo člani KD Solčava sodelovali pri že kar tradicionalnih prireditvah: koncert ob dnevu žena, pogostitev in pomoč otrokom

iz POŠ Solčava pri proslavi za materinski dan, s Turnucem smo preživeli Flet'n dupoudni, na občinskem prazniku smo obelodanili pomen ceste za Solčavsko, sekcija Vinarjev pa je pripravila Vinarsko.

S sodelovanjem na

predstavitvah knjige »Gori, doli, sem in tja« smo pripomogli k promociji Solčavskega po vseh občinah Zgornje Savinjske doline. Knjigo in delček solčavske kulinarike smo predstavili tudi v Hiši mineralov v Velenju.

Skupaj s KUK Potovke iz Mozirja in Centrom Rinka pripravljamo pripovedovalske tribune; večere, kjer govorimo tematsko obarvane zgodbe, po koncu pripovedovanja pa se lahko v vlogi pripovedovalcev preizkusi tudi občinstvo. Letos smo jih pripravili pet, in sicer: na Gregorjevo v Mozirju (ljubezenske zgodbe), na kresno noč na Kropi pri Bočni (zgodbe o kresni noči), na festivalu mladih Kunigunda v Velenju (strašljive zgodbe), v Nazarjah v sklopu Lesarskega

praznika (zgodbe o lesu in gozdu) in v Solčavi na Festivalu volne – Bicka (zgodbe o živalih in doživetja z njimi).

V mesecu oktobru smo se spomnili žalostnih dogodkov in v spominski slovesnosti Združimo se v spominu obeležili 70. obletnico požiga Solčave.

Posebej pa velja izpostaviti naslednji dosežek. Po 25 letih je solčavska kulturna dvorana končno doživela domačo premiero. Člani kulturnega društva smo (pod taktirko Nejca Slapnika) postavili na solčavski oder burko v dveh dejanjih z naslovom Lážizdravnika. Da ne bi bile za igro prikrajšane okoliške občine, smo nato obiskali še Luče, Ljubno, Šmihel ter

Rečico. V naslednjem letu načrtujemo še gostovanja na Slovenskem in Avstrijskem Koroškem. Prav vsako gostovanje je bila svojevrstna dogodivščina, ki nam bo za vedno ostala v spominu. Ob tej priložnosti bi se radi zahvalili: podjetju Eltras in PGD Solčava (prevozi na gostovanja), Špeli, Jožetu in Marjeti (scena in kostumi), Anzi B@r-u (tekoče zadeve) in seveda Občini Solčava (uporaba dvorane in kopiranje).

Ko pa smo že pri zahvalah: hvala tudi Franciju, ki se vsako leto oglasi na Fleten dupoudni v gostilni pod Turn'ci!

Ja, ko se zazrem po pretekli sezoni, skoraj ne morem verjeti, da ima leto le 365 dni.

Foto: Marija Šukalo

Prenehanje poslovanja na krajevnih uradih

Milena Cigale, načelnica upravne enote

Zadnjih nekaj let vas seznanjamo, da skrbno spremljamo število strank in opravljenih zadev na krajevnih uradih ter ugotavljamo, da je poslovanje vedno bolj neracionalno. Uslužbenka, ki opravlja dela in naloge na krajevnih uradih, se bo konec leta upokojila, glede na vsem nam dobro znano stanje na področju javne, predvsem pa državne uprave, ni nikakršnih možnosti, da bi lahko zaprosili za nadomestno zaposlitev. Prav tako ni izvedljiva prerazporeditev znotraj upravne enote, saj nas

letos zaradi upokojitve zapuščata še dve sodelavki. Druge možnosti, kot da prenehamo s poslovanjem na krajevnih uradih, nimamo. V prihodnjih dneh vam bomo v vednost poslali analizo poslovanja na krajevnih uradih v letih 2013 in 2014. Navedeno analizo bomo poslali tudi Ministrstvu za javno upravo in jih zaprosili za soglasje, da krajevni uradi na našem območju s 1. 1. 2015 prenehajo s poslovanjem.

Obveščam vas, da bomo za stranke poslovali na krajevnih uradih še do 15. 11. 2014, nato

jih bomo zaprli ter pričeli s pripravami na selitev matičnih knjig in arhiva na sedež upravne enote. Stranke bomo s tem seznanili z obvestilom na vratih prostorov, kjer poslujemo, ter na naši spletni strani in plazmi. Od 15. 11. 2014 dalje lahko stranke zadeve urejajo na sedežu Upravne enote Mozirje, za informacije pa smo dosegljivi na telefonskih številkah 839 33 94 (matične zadeve, osebni dokumenti, prijava prebivališča), 839 34 22 (splošne informacije), in 839 33 92 (vodja oddelka).

Predemo, pletemo, kvačkamo... ...tokrat v dobesednem pomenu

V januarju vabimo na druženje, kjer se bo predlo, štrikalo in kvačkalo. Dogajalo se bo tri sobotne popoldneve v dvorani, v Zadružnem domu.

Malo bo druženja, malo učenja, malo izmenjave izkušenj in domislic. Naša druženja bodo priložnost, da se naučimo starih, poznanih ročnih spretnosti, pa tudi da preizkusimo kaj novega, kot na primer pletenje na prste.

Pridite vsi!

Udeležba je primerna in zaželena za vse generacije: otroke, najstnike, mladostnike, srednjo generacijo in starejše. Vsak lahko po želji

pod vodstvom mentorja ali samostojno izdelava zase svoj izdelek. Poskrbljeno bo za vse »težavnostne stopnje«. Za izdelek lahko prineseš s seboj svojo zamisel ali si zamisel najdeš na naših druženjih. Zagotovo bo zanimivo tudi za otroke! Z otroki bomo kvačkali zapestnice, pletli ušesnike, šale in še kaj.

Zakaj bi se naučil-a predenja niti na kolovrat?

... da razumem in znam uporabljati »napravo«, ki stoji na podstrešju?

... da ohranim znanje svoje mame/stare mame?

... da se naučim nove spretnosti?
... da lahko sam-a izdelam zares unikaten izdelek od surovine do uporabe?

... da se preizkusim, od kod izvirajo izreki kot: »plesti nit med odnosi«, »predla je žalostne misli«, »presti načrte za prihodnost«, »presti pogovore«, »trda mu prede«, »presti čas«, »presti nit usode«...

Razlogov je lahko veliko!

Zagotovo bo vsakdo, ki se opogumi za učenje predenja, najkasneje tekom učenja našel svoj razlog za to odločitev.

Material in orodje

Po možnosti prinesite s seboj

material (volno, bombažno nit...) in orodje (kolovrat s podstrešja, pletilke, kvačke...). Prinesite pokazat tudi izdelke, ki ste jih že naredili! Predvsem ne pozabite dobre volje!

Nekaj materiala iz domače volne bo možno kupiti na tečaju.

Materiali za otroške delavnice bodo preskrbljeni.

Tisti, ki boste prinesli s seboj tudi znanje, se z veseljem priključite skupini mentorjev: Mini, Špeli, Ivanki, Idi, Zefki, Heleni, Neži...

Kdaj in kje?

Trenje lanu s trlicami na Knežjem: »Pridelava lanenega prediva«. Kmetija Knez:

petek, 2. januar 2015, ob 12h

Tretja, zaključna delavnica

»IZ DEBEL LAS« iz lanske jeseni. Na delavnici bomo sušili uležana lanena stebila (nekoč v frnažah), jih trli na trlicah in vlakna mikali na mikežu. Pridelano predivo bomo poizkusili spresti v nit v nadaljnjih delavnicah.

Predemo, pletemo, kvačkamo. Dvorana v Zadržnem domu, Solčava:

sobota, 3. januar 2015, od 16h do 19h

sobota, 10. januar 2015, od 17h do 20h

sobota, 17. januar 2015, od 16h do 19h

Udeležba in prijava:

Udeležba je brezplačna, vsekakor bomo veselili

prostovoljnih prispevkov. Otroci, mlajši od 6 let, naj pridejo v spremstvu staršev ali starejše osebe.

Tudi vezenje planinskega cvetja na polst ali platno je posebna umetnost. Če želite, lahko vključimo tudi vezenje.

Prosimo za predhodno prijavo (če je možno) za učenje ali mentorstvo pri:

Darji: gsm 041 354 518, tel 839 07 10

Vidi: gsm 051 364 181, tel 584 60 43

Organizatorji:

Društvo rejcev ovc jezersko-solčavske pasme, Društvo Bicka, Center Rinka

Solčavskim planinam

Franc Slapnik

I.

Oj solčavske ve planine, moje zlate,
lepe vaše so zelene trate,
medse vabijo me ptice,
tu najlepše rastejo cvetlice,
planika, ti prežlahtni beli cvet,
v gorah si zvesta mi vodnica,
a v starosti bodeš moja spomenica.

II.

Raduha, Olševa in Rinke
mogočni ste mejniki tega raja,
Ojstrica, ti kraljica si prekrasnih
teh gora.

Če kdaj na tuje pot me zvabi,
vas, planine moje, srce ne pozabi.

III.

Tudi ti, prekrasna Logarska dolina,
mi ne boš odšla s spomina,
pri sestrah Logar odpro se vrata v višine,
srce beleži nepozabne ti spomine.
In некоč kot starček sivoglav
počasi stopal bodem sredi teh planjav,
zvon Marije Snežne mi bo pel v pozdrav.

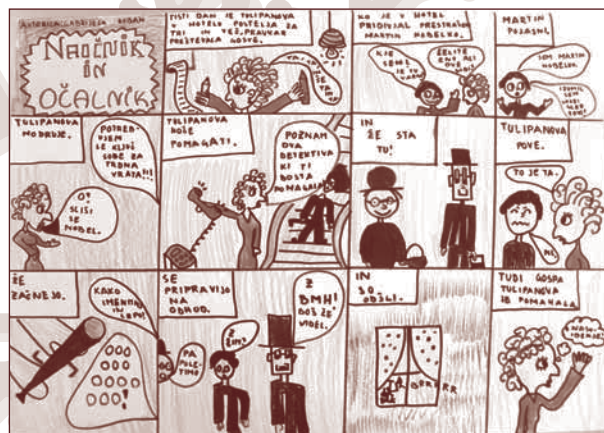
IV.

Ko bo zame prišel smrti čas,
takrat ve, planine moje, prosim vas,
vzemite v svoje me naročje,
naj bo enkrat spet otročje.
Srečen v naročju vašem bom počival,
sij lepote vaše bode me oblival.

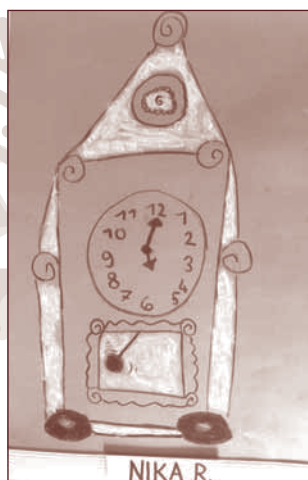
Likovni izdelki osnovnošolcev

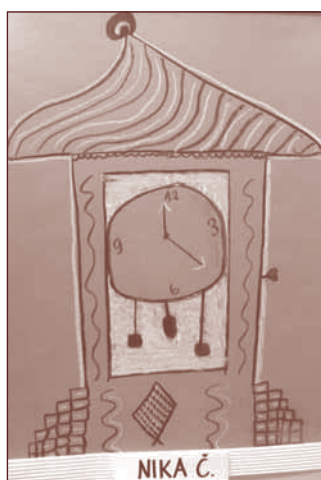
Strip Blaž Klemenšek, 3.r.

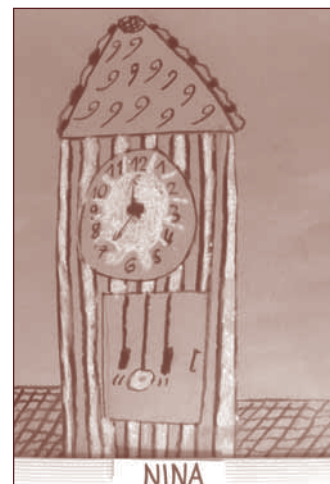
Strip Gabrijela Roban, 5.r.

Ure Nika Rudnik, 3.r.

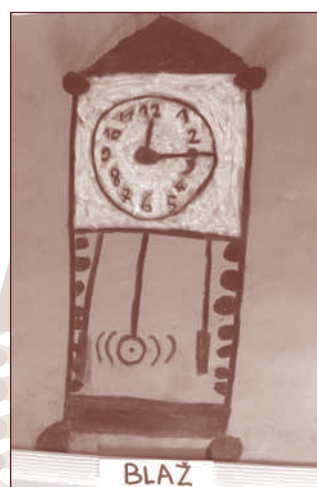
Ure Nika Čerček, 4.r.

Nika Čerček, 4.r., Deja Čerček, 5.r.

Ure Maruša Strmčnik, 4.r.

Ure Blaž Klemenšek, 3.r.Čerček, 5.r.

Mentorica: Bernardka Ipavec

Mavrica

Mavrica Gabrijela Roban, 5.r.

Mavrica Nika Čerček, 4.r.

Mavrica Nina Vavdi, 3.r.

Mavrica Vid Ošep, 3.r.

Dežne kapljice v tehniki akvarela

Dež Deja Čerček, 5.r.

Dež Maruša Strmčnik, 4.r.

Dež Tamara Plesnik, 5.r.

Mentorica: Bernardka Ipavec

Na likovni delavnici z Jurijem Kravcovom so nastale prave umatnine

Foto: Vida M Matk

Foto: Vida M Matk

Foto: Mojca Ošep

Foto: Vida M Matk

Na festivalu lesa so otroci barvali plot iz naplavin

Foto: Špela Orešnik